

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

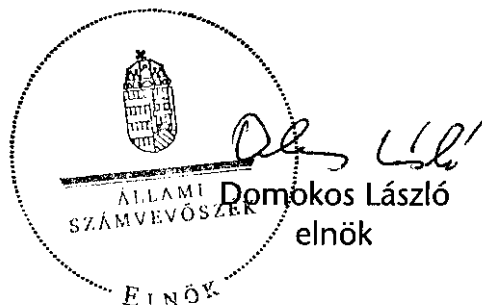
T Á J É K O Z T A T Ó

az európai uniós támogatások 2010. évi felhasználásának
ellenőrzéséről

1123

J/5029

2011. november

Domokos László
elnök

Erőforrás Gazdálkodási Főigazgató

Számvevői Iroda

Iktatószám: VE-004-043/2011

A Tájékoztató elkészítését felügyelte:

Dr. Zöldréti Attila

számvevő igazgatóhelyettes

A Tájékoztató összeállítását vezette:

Bartolák Márta

számvevő főtanácsos

A Tájékoztató összeállításában részt vettek:

Laczkovich Rita

számvevő tanácsos

Terbe Mónika

számvevő tanácsos

Trubiánszki Hajnalka

számvevő gyakornok

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
AZ UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE NÉHÁNY INDIKÁTOR MENTÉN	5
ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉS, KÖVETKEZTETÉSEK	9
1. Uniós kitekintés a 2009-es adatok tükrében	9
2. Magyarország és az EU pénzügyi kapcsolatai 2004-2010 között	12
3. Az uniós támogatások hazai feltételrendszere	15
4. Az Európai Uniós források felhasználásával kapcsolatos, a 2010-es évre vonatkozó ellenőrzések és jelentések legfontosabb megállapításai, következtetései	22

MELLÉKLETEK

1. sz.	Rövidítésjegyzék
2. sz.	Magyarország és az Európai Unió közötti költségvetési kapcsolatok 2004-2010
3/A. sz.	A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatban megjelenő EU-támogatások és a hozzájuk kapcsolódó hazai finanszírozás összege
3/B. sz.	A költségvetésen kívüli finanszírozással lebonyolított EU-támogatások
4. sz.	A strukturális és agrártámogatások hazai irányítási és ellenőrzési rendszere
5. sz.	A Tájékoztató alapjául szolgáló, 2010. évre vonatkozó ellenőrzések, jelen- tések és beszámolók

BEVEZETÉS

A Tájékoztató – összhangban az európai uniós országok számvevőszékeinek elnökeiből álló Kapcsolattartó Bizottság¹ törekvéseivel, valamint az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2004. évi tevékenységéről szóló jelentés elfogadásáról szóló 43/2005. (V. 26.) OGY határozat 4. pontjában előírtakkal – bemutatja Magyarország európai uniós pénzügyi kapcsolatait és a támogatásokkal kapcsolatos ellenőrzések 2010-es tapasztalatait. Az OGY határozat előírja, hogy az Állami Számvevőszék a teljes uniós pénzfelhasználás gyakorlatáról adjon átfogó képet, ennek keretében az uniós forrásokkal összefüggő pénzmozgások ellenőrzését végző hazai szervezetek munkáját szakmai szempontból tekintse át és mutassa be az ellenőrzések tapasztalatait.

A 2010. évről szóló Tájékoztató immár a hatodik a sorban, amely időintervallum megfelelő alapul szolgál a trendek bemutatására. A Tájékoztató eredeti célkitűzésének megfelelően az ÁSZ elnöke döntött arról, hogy a Tájékoztatóban erősíteni kell az uniós pénzeszközök felhasználásával kapcsolatos tendenciák bemutatását, ennek érdekében olyan indikátorokat alakítottunk ki és használunk, amelyek nyomon követik az európai uniós támogatások felhasználásának változásait. Jelen Tájékoztatóban néhány kiemelt – számszerűsített és nem számszerűsíthető – indikátor mentén és azok értékelése útján mutatjuk be az elmúlt évek főbb tendenciáit.

A Tájékoztató időhorizontját tekintve továbbra is követtük azt az alapelvet, hogy az egyes témakörök bemutatása során a 2010. évhez kapcsolódó információkat és adatokat, illetve ellenőrzési megállapításokat helyezük a középpontba. A Tájékoztató legfőbb céljának teljesítése – az átfogó és objektív kép kialakításának biztosítása – érdekében kitekintünk a 2011. évi aktuális eseményekre.

A tagállami beszámolók és adatszolgáltatások feldolgozásán alapuló éves jelentéseket az Európai Bizottság a tárgyévet követő második év elején teszi közzé, ennek következtében a nemzetközi összehasonlító adatok jelen Tájékoztatónk elkészítésének időpontjában 2009. évre vonatkozóan álltak rendelkezésre. A Tájékoztató elemzi Magyarország támogatás-felhasználását (abszorpciós képességét), nettó pozícióját, valamint bemutatjuk a legfontosabb uniós szintű fejleményeket.

A Tájékoztató bemutatja a különböző szervezetek feladat- és hatáskörét, az ellenőrzések során betöltött szerepét. Az intézményrendszer szereplői jelen Tájékoztatóban egységesen a tárgyidőszakban, azaz a 2010-ben érvényes struktú-

¹ A Kapcsolattartó Bizottság több határozatában megerősítette, hogy az EU tagállamok parlamentjeinek saját, illetve a tagállamok közös érdekében áll az EU Alapok ellenőrzésének fejlesztése. Ennek egyik lényeges eleme, hogy a független nemzeti számvevőszékek készítsenek jelentést az EU pénzeszközök tárgyévi tagállami felhasználásáról és a gazdálkodás fejlesztéséről. Ez közvetve és közvetlenül is hozzájárulhat az EU költségvetés hatékonyabb, átláthatóbb felhasználásához.

rában és megnevezésekkel jelennek meg. Az átláthatóság érdekében bemutatjuk Magyarországnak az EU költségvetésébe történő befizetéseit, továbbá a Magyar Köztársaság központi költségvetésében megjelenő és a költségvetésen kívüli tételként szereplő támogatások felhasználását. A szabálytalanság kérdéskörét a Tájékoztató kiemelten kezeli. A teljes körűség érdekében a Tájékoztatóban az uniós tagsághoz közvetetten kapcsolódó alapokról (EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmusok, Svájci-magyar Együttműködési Program) is beszámolunk.

A Tájékoztató összeállításához mind a belső, mind a külső, valamint a hazai és az uniós ellenőrzési intézményrendszer tapasztalatait felhasználtuk. Bár ezek közül néhány ellenőrzés (pl. ÁSZ) eredményei nyilvánosak, de az átfogó kép kialakítása érdekében szükségesnek tartottuk ezek ismertetését is. Az Európai Bizottság, az Ellenőrzési Hatóság/Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv és a belső ellenőrzési egységek ellenőrzési eredményei szintetizáltan jelennek meg a Tájékoztatóban, mivel jelentéseik nem nyilvánosak².

A 2010. év nagy kihívása volt Magyarország számára, hogy a romló gazdasági helyzetben a 2007-2013-as EU költségvetési periódus forrásainak lehívását nagyságrendileg megnövelje. 2010-ben sikeresen megtörtént a Nemzeti Fejlesztési Terv pénzügyi zárása, amely összességében a források szinte teljes lekötését eredményezte. A zárás folyamata azonban felhívta a figyelmet arra, hogy az intézményrendszer szereplőinek összehangoltabb működésére van szükség, illetve a jövőben nagyobb hangsúlyt kell helyezni a források hatékony és eredményes felhasználására, valamint a szabálytalanság- és követeléskezelés folyamataira.

Együttműködésükért, segítőkészségükért ezúton mondunk köszönetet a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Államkincstár, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezetőinek és munkatársainak.

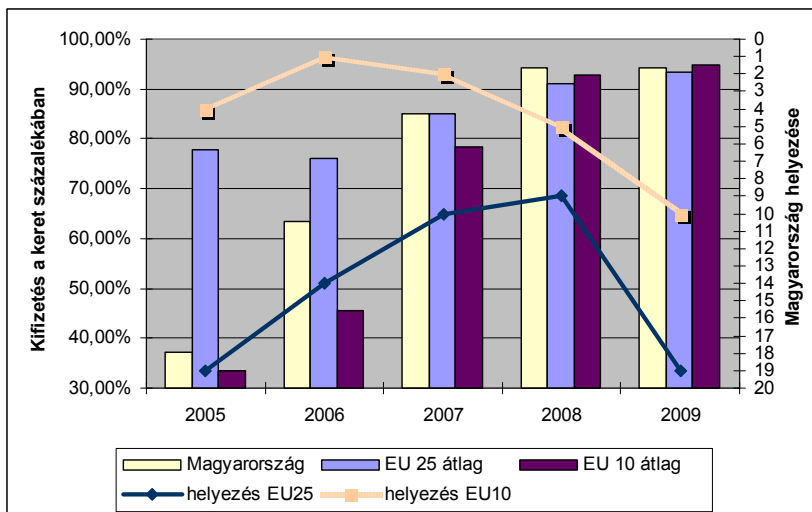
² A Tájékoztató alapjául szolgáló jelentések és beszámolók listáját az 5. sz. melléklet tartalmazza.

AZ UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE NÉHÁNY INDIKÁTOR MENTÉN

A Tájékoztató célja, hogy átfogó képet adjon az európai uniós források felhasználásáról, az ellenőrzését végző hazai szervezetek munkájáról, az ellenőrzések tapasztalatairól. A több éve azonos tartalommal és szerkezetben készülő elemzés lehetőséget ad a tendenciák és trendek bemutatására, amelyeket jól tükröz a főbb tématerületekre fókuszáló alábbi hat indikátor.

1. Abszorpció nemzetközi összehasonlításban

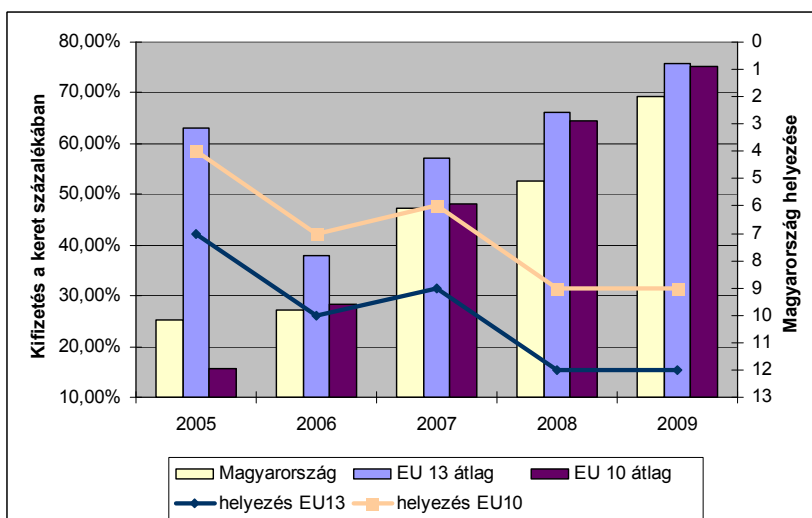
1.1. Strukturális Alapok

A strukturális alapok kifizetéseinek tekintetében hazánk a 2006-2007 kiemelkedő arányának kivételével a középmezőnyben teljesített. 2009 végére 94,12%-os kifizetési aránnyal az EU25 között a 18. helyen zárta az időszakot – alig elmaradva a 95%-os maximális szinttől.

Forrás: Európai Bizottság

1.2. Kohéziós Alap

A Kohéziós Alap kifizetéseit tekintve a csatlakozástól számítva hazánk a többi tagállamhoz viszonyítva egyre romló tendenciát mutatott. 2008-2009-ben Magyarország az alsó harmadban helyezkedett el, csupán Lengyelországot és a 2007-ben csatlakozott két tagállamot előzte meg.

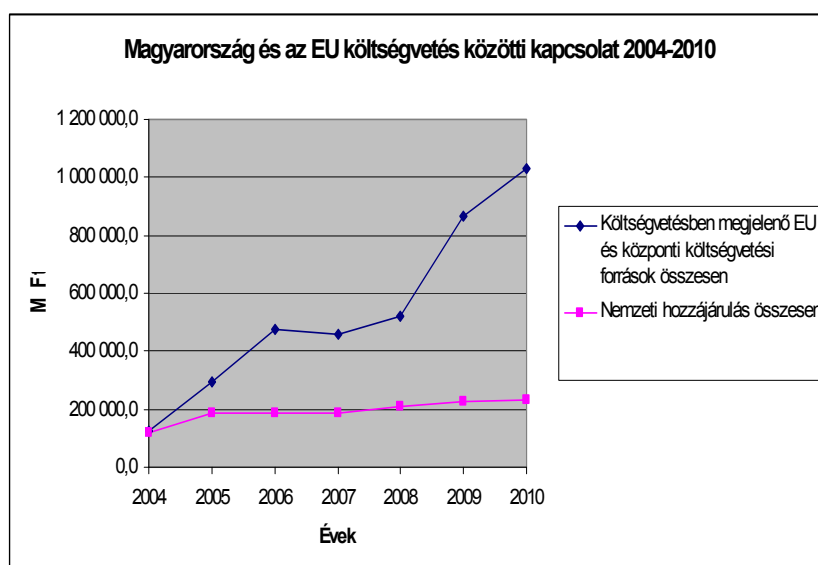
Forrás: Európai Bizottság

2. Éves összegző jelentések értékelése

Magyarország évről évre eleget tesz az éves összegző jelentésre vonatkozó bizottsági követelményeknek.

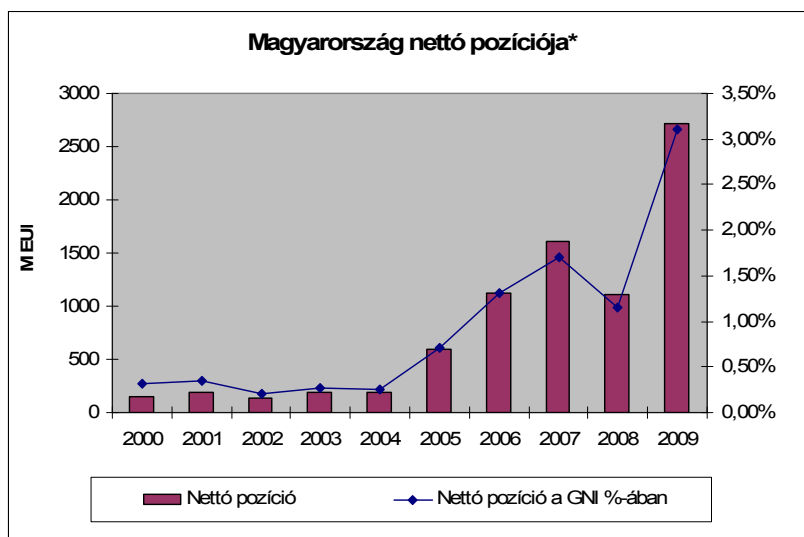
Értékelési szempont	2008	2009	2010
Éves összegző jelentés beadva a Bizottság számára	✓	✓	✓
Elkészítés a Bizottság által megadott sablon alapján	✓	✓	✓
Átfogó elemzés önkéntes alapon	✓	✓	✓
Megbízhatósági nyilatkozat önkéntes alapon	✓	✓	✓
Megfelelés a minimum követelményeknek	✓	✓	✓
EU Bizottság általi elfogadás	✓	✓	✓

3. Magyarország és az EU közötti költségvetési kapcsolatok

A Magyar Köztársaság költségvetésében megjelenő uniós támogatások (EU + hazai forrás), illetve visszatérítés fokozatos növekedést mutattak a 2004-2010 között, 2007-ben kismértékű visszaeséssel, 2009–2010-ben nagymértékű kiugrással. A költségvetésben megjelenő EU kiadások 2004. évi közel 127 Mrd Ft-ja 2010-ben elérte az 1 032 Mrd Ft-ot. A nemzeti hozzájárulás is évről évre nőtt a GNI növekedésével párhuzamosan, illetve svéd és holland GNI hozzájárulás bevezetése következtében.

4. Nettó pozíció

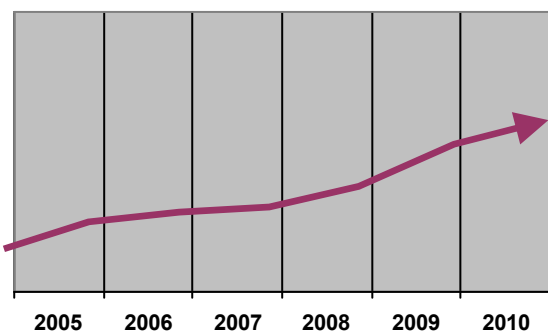

Magyarország az előcsatlakozási időszaktól kezdve mindig pozitív pénzügyi egyenleget könyvelhetett el az uniós büdzsével szemben. 2007-ben az egyenleg 1605,92 M euró volt, amely a GNI 1,7%-a. A 2008-as visszaesést követően 2009-re a nettó pozíció elérte a 2719,4 M eurót, ami a GNI 3,1%-a.

* a befizetési kötelezettség, valamint a támogatások és a működési költség korrigált különbözete

Forrás: Európai Bizottság

5. A támogatások feltételrendszerének értékelése: közepes

A feltételrendszer kialakítása és működtetése alapvetően az uniós előírásoknak megfelelően történt.

Az intézményrendszerben széleskörű változások történtek beleértve a vezetői, illetve személyi állományt.

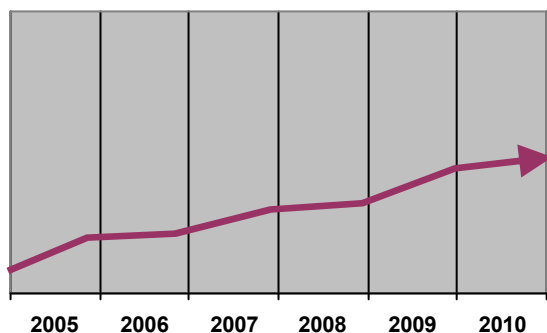
2010-2011-ben jelentős előrelépések történtek a közbeszerzés szabályosságának ellenőrzési rendszerében, a támogatás-felhasználás szabályozása, illetve az informatikai rendszer terén.

Az ellenőrzési rendszer bizonyos további területeken fejlesztendő. A különböző ellenőrzési szintek között nem elég hatékony a koordináció.

Az EMIR folyamatos fejlesztése megvalósult, de ennek ellenére több hiányosság állt fent.

A megtett intézkedések – közbeszerzés, illetve a KSZ-ek finanszírozásának felülvizsgálata – a feltételrendszer javuló tendenciáját jelzik.

6. Szabálytalanság-kezelés értékelése: közepes

Eltérő gyakorlat alakult ki a szabálytalansági ügyek kezelésével kapcsolatosan.

A szabálytalansági eljárások lefolytatásának időtartama továbbra is az előírtnál tovább tart.

A szabálytalanságkezelés kritikus területe a jelentéstételi rendszer.

Előrelépés a Bizottság által kifejlesztett internet alapú jelentéstételi rendszer bevezetése.

Az NFÜ felülvizsgálta a szabálytalanságkezelési rendszert.

A szabálytalanságkezelés rendje a hiányosságok, illetve előremutató kezdeményezések arányában bekövetkezett pozitív elmozdulás alapján a korábbi évek közepes szintjénél kis mértékben jobbnak minősíthető

ÖSSZEGZŐ ÉRTÉKELÉS, KÖVETKEZTETÉSEK

1. UNIÓS KITEKINTÉS A 2009-ES ADATOK TÜKRÉBEN

A hazai forrás-felhasználási adatok értékelése érdekében megvizsgáltuk, hogy hazánk milyen pozíciót foglal el az uniós tagállamok között a pénzügyi eredményesség tekintetében, azaz Magyarország a többi tagállamhoz viszonyítva a 2000-2006 időszak tekintetében a strukturális és kohéziós támogatásokból mennyit kötött le, illetve mennyi volt a tényleges kifizetés 2009. év vonatkozásában. A nemzetközi összehasonlítás alapja az Európai Bizottság 2009. évben közzétett éves jelentései³.

A **strukturális alapok** vonatkozásában az Európai Regionális Fejlesztési Alap 2000-2006-os időszaka tekintetében 2009 végéig 121 200 M eurót folyósítottak a tagállamok részére, amely a teljes keret 93,5%-át tette ki⁴. Az Európai Szociális Alap kifizetései 2009 végére elérték a teljes keret 93%-át, a teljes időszak alatt összesen 63,8 Mrd eurót folyósítottak a tagállamoknak. Az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Orientációs Részleg keretében 468,2 M eurót fizettek ki 2009-ben a tagállamok részére, amely 1,5 Mrd euróval kevesebb, mint a 2008-ban kifizetett összeg. A csökkenés oka, hogy 2008 végéig már kifizetésre került a teljes időszak kifizetési keretének 91,9%-a, és a programok nagy része elérte a maximális 95%-os kifizetési rátát.

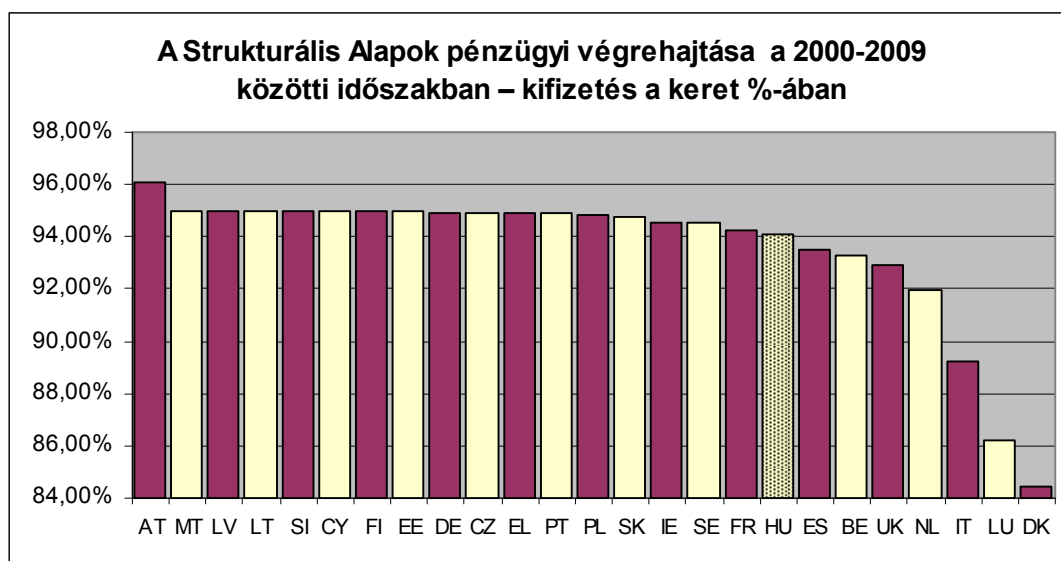
Magyarország a Strukturális Alapokból a következőképpen részesült: 62,1% ERFA, 22% ESZA, 15,7% EMOGA OR, 0,2% HOPE. A Bizottságnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló ötödik jelentése szerint az előzetes eredmények azt indikálják, hogy hazánk GDP-je közel 1%-kal lett magasabb, mint EU támogatások nélkül lett volna.

Hazánk az összesen 1995,72 M euró keretet 100%-ban lekötötte szerződésekkel, és a kifizetések elérték a 94,12%-ot 2009. december 31-ig. Az egyes tagállamok kifizetései 84,41% (Dánia) és 96,05% (Ausztria) között mozognak, Magyarország a középmezőnyben található (1. ábra). A 25 tagállam mindösszesen a 211 875,16 M euró 93,49%-át használta fel, tehát hazánk az átlag felett teljesített. Az elmúlt évek trendjét az 5. oldalon szereplő 1.1. sz. indikátor jelzi.

³ Az Európai Bizottság által készített uniós szintű összefoglalók, beszámoló adatai – a tagállami beszámoló és adatszolgáltatások benyújtási határidejére tekintettel – 2009. évre vonatkoznak.

⁴ A Tanács 1260/1999/EK rendelet a strukturális alapokra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról 32. cikke szerint a kifizetés nem haladhatja meg a programok Bizottság általi végső lezárásának jóváhagyásáig a 95%-ot.

1. ábra

Forrás: Európai Bizottság 2009. Éves Jelentése a Strukturális Alapok végrehajtásáról

A **Kohéziós Alap** vonatkozásában 2009-re megvalósult a két programozási időszakban támogatott projektek előirányzatának 100%-os felhasználása. A teljes időszakra vetítve az öt legjobban (79,5-81,5% között) teljesítő tagállam közül négy 2004-ben csatlakozott az unióhoz. Hazánk 69,4%-kal a tavalyi évhez hasonlóan az alsó harmadban helyezkedett el, csupán Lengyelországot és a 2007-ben csatlakozott két tagállamot előzte meg (2. ábra). Az elmúlt évek trendjét az 5. oldalon szereplő 1.2. sz. indikátor jelzi.

A lezárandó projektek száma a 2008-as 976-ról 2009 végére 893-ra csökkent. Magyarország az összes 47 projektből 36-ot még nem zárt le 2009 végén.

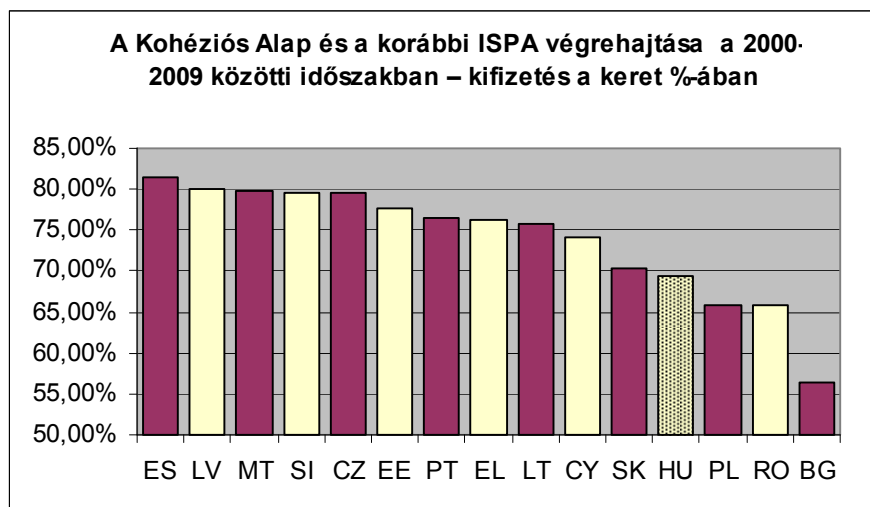
A Kohéziós Alap 2009. évi végrehajtásáról szóló bizottsági jelentés megállapítja, hogy 2009 végén összesen 11 tagállam⁵ esetében folyt ún. túlzott deficit eljárás, amely eredményezheti a Kohéziós Alapból való kifizetések felfüggesztését. Az Európai Tanács 2009-ben a korábbi túlzott deficit megszüntetésére tett ajánlásaira vonatkozóan Magyarország esetében úgy határozott, hogy hatékony intézkedéseket vezetett be a Tanács ajánlásainak végrehajtására, és új ajánlásokat tettek további intézkedések végrehajtására.

A Bizottság hat tagállam⁶ irányítási és ellenőrzési rendszerének működéséről nem minősített véleményt, illetve kilenc tagállamnak – köztük Magyarországnak – a rendszer lényeges elemeire mérsékelt hatással bíró jelentős hiányosságok miatt minősített véleményt bocsátott ki.

⁵ Görögország, Spanyolország, Portugália, Cseh Köztársaság, Magyarország, Lettország, Litvánia, Málta, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia

⁶ Ciprus, Észtország, Görögország, Málta, Portugália, Szlovénia

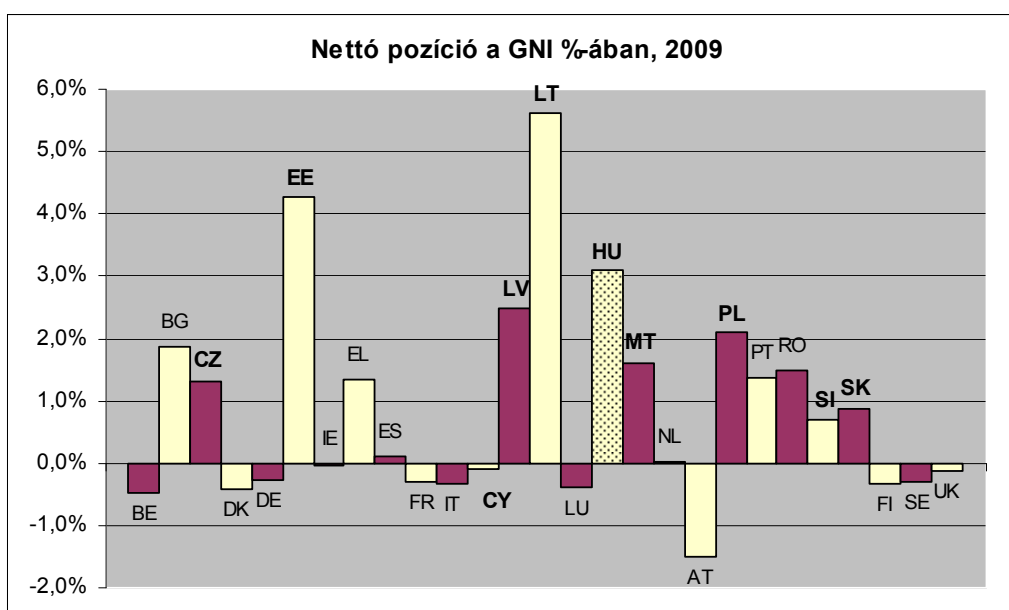
2. ábra

Forrás: Európai Bizottság 2009. Éves Jelentése a Kohéziós Alap végrehajtásáról

A **nettó pozíciót** tekintve nemzetközi összehasonlításban a 2009. évi kiemelkedő eredménnyel az EU10 országok között Litvánia (5,61%) és Észtország (4,27%) után a 3. helyet értük el. A legnagyobb nettó befizetőnek továbbra is Németország számít, amely hozzávetőlegesen 8,1 Mrd euróval többet fizetett be az uniós kasszába, mint amennyit kivett onnan. Ebben a sorban a második helyet Franciaország (4,7 Mrd euró), a harmadikat pedig Olaszország (4 Mrd euró) foglalja el. Ugyanakkor, ha a nettó pozíciót a tagállamok gazdasági erejéhez viszonyítjuk megállapítható, hogy a GNI %-ában Ausztria járul hozzá a legnagyobb mértékben az uniós büdzséhez 1,5%-os negatív nettó pozíciójával. Németország ebben a vonatkozásban hátrébb szorul, mivel nettó pozíciója „csak” a GNI 0,26%-át teszi ki, amíg Belgium 0,49%, Dánia 0,42%, Luxemburg 0,39% többletbefizetést teljesít a nemzeti GNI %-ában (3. ábra).

3. ábra

Forrás: Európai Bizottság

Az Unió általános költségvetési rendeletben foglalt előírások alapján a tagállamok – közöttük hazánk is – 2007 óta **Éves összegző jelentésben („Annual Summary”)** nyilatkoznak az Európai Bizottság részére az uniós bevételek és kiadások szabály-, és jogszerűségéről a nemzeti Ellenőrzési Hatóságok az irányítási és ellenőrzési rendszer vizsgálata és a mintavételes ellenőrzések eredményeképpen.

A Bizottság Regionális Főigazgatósága, illetve Foglalkoztatási Főigazgatósága éves végrehajtási jelentéseiben megállapította, hogy a 27 országból 26 jelentése megfelelt a Bizottság által meghatározott minimális követelményeknek. Egy esetben (Spanyolország) volt szükség kiegészítő adatok bekérésére a 2000-2006-os időszakra vonatkozó alapvető információk hiánya miatt. Önkéntes alapon 16 ország átfogó elemzést készített és 11 jelentése tartalmazott átfogó nyilatkozatot a kiadások megbízhatóságáról a Bizottsági előírásoknak megfelelően. Az elmúlt három évben a Magyarországra vonatkozó minősítést a 6. oldalon szereplő 2. sz. indikátor jelzi.

Magyarország a 2010-es éves összegző jelentésében átfogó elemzést készített, illetve átfogó nyilatkozatot adott ki. A jelentést kibocsátó EUTAF véleménye, hogy a 2010. december 31-én a 2000-2006 és a 2007-2013 közötti időszakra megállapított strukturális intézkedések irányítási és ellenőrzési rendszerei megfeleltek a rájuk vonatkozó szabályozási követelményeknek és hatékonyan működtek. Így elfogadható biztosítékot jelentenek arra vonatkozóan, hogy a Bizottság számára igazolt költségnyilatkozatok helyesek, és ennek következtében elfogadható biztosítékot jelentenek, hogy az ezek alapjául szolgáló ügyletek jogszerűek és szabályosak.

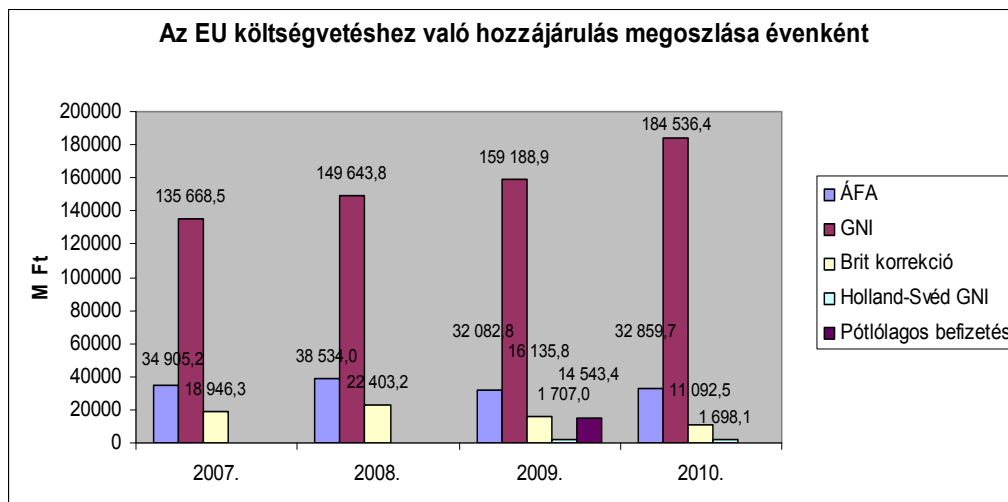
Magyarország 2010-ben elkészítette az **EU 2020 stratégia** tagállami szintű végrehajtásának dokumentumát, a Nemzeti Intézkedési Tervet, majd ennek alapján 2011. április 15-én nyújtotta be a **Nemzeti Reformprogramot** a Bizottságnak. Ebben a növekedést elősegítő strukturális reformok mellett megerősítették az Intézkedési Tervben megfogalmazott számszerű vállalásokat, melyekkel az EU 2020 célkitűzéseire kíván az ország hozzájárulni és bemutatták a legfontosabb kormányzati intézkedéseket. A Bizottság 2011. június 7-én tette közzé a nemzeti tervek értékelését, melyben ország specifikus ajánlásokat fogalmaztak meg. Hazánkra vonatkozó ajánlások kiterjednek a költségvetési deficit és az államadósság csökkentésére, a munkaerő-piaci részvétel növelésére, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat kapacitásának növelésére és az adminisztratív terhek csökkentése révén az üzleti környezet javítására.

2. MAGYARORSZÁG ÉS AZ EU PÉNZÜGYI KAPCSOLATAI 2004-2010 KÖZÖTT

A Magyar Köztársaság költségvetése végrehajtása során elszámolt és a költségvetésen kívüli EU transzfereket **vizsgálva** (2. sz. melléklet) megállapítható, hogy az **EU költségvetéséhez való hozzájárulásunk** a 2004. évi 133 Mrd Ft összeget követően 2005-2008 között közel azonos szinten alakult, majd 2009-ben és 2010-ben jelentősen megemelkedett. A nemzeti hozzájárulás és a tradicionális saját források belső szerkezete és a befizetési jogcímek arányai kisebb mértékben változtak a 2005-2007 között. 2008-tól a nemzeti hozzájárulás növekvő, amíg a tradicionális saját forrás csökkenő tendenciát mutatott.

2010-ben a nemzeti hozzájárulás növekvő tendenciája továbbra is fennállt, és a tradicionális saját források összege is jelentősen a korábbi évek szintje fölé emelkedett (4. ábra).

4. ábra

Forrás: ÁSZ zárszámadási jelentése

Magyarország hozzájárulása az EU költségvetéséhez a nemzeti hozzájárulásokon keresztül évről-évre növekedést mutatott, amelynek fő oka, hogy a bruttó nemzeti jövedelem növekedésével párhuzamosan nőtt a GNI alapú hozzájárulás mértéke is (ennek alapja a tagállami GNI-re vetített egységkulccsal képzett összeg). 2009. évben a befizetési kötelezettségünk a Svédország és Hollandia számára teljesítendő GNI hozzájárulási kötelezettség életbe lépése, valamint az ehhez kapcsolódó egyszeri pótbefizetés miatt is növekedett. 2010-ben a vámok emelték meg jelentősen a tradicionális saját források, a GNI alapú hozzájárulás pedig a nemzeti hozzájárulásunk összegét. A Svédország és Hollandia számára teljesítendő bruttó GNI, illetve a Brit korrekció mértéke az előző évinél alacsonyabb mértékű volt.

A Magyar Köztársaság költségvetésében megjelenő uniós kapcsolatokhoz tartozó támogatások (EU + hazai forrás), illetve visszatérítés fokozatos növekedést mutattak a 2004-2010 közötti időszakban, 2007-ben kismértékű visszaeséssel, 2009–2010-ben nagymértékű kiugrással. A költségvetésben megjelenő uniós programokhoz kapcsolódó kiadások (EU + hazai támogatás) 2004. évi közel 127 Mrd Ft-já 2010-ben elérte az 1 032 Mrd Ft-ot (az uniós támogatások utólagos elszámolását is beleértve). Az elmúlt évek trendjét a 6. oldalon szereplő 3. sz. indikátor jelzi.

Magyarország **nettó pozícióját**⁷ tekintve megállapítható, hogy az előcsatlakozási időszaktól kezdve mindig pozitív pénzügyi egyenleget könyvelhetett el az uniós büdzsével szemben. A növekvő tendencia egyrészt annak köszönhető, hogy 2007-ben már párhuzamosan két programozási időszak programjai futot-

⁷ Az adott pénzügyi év kiadásainak és bevételeinek egyenlege a Bizottság által meghatározott korrekciós tételekkel korrigálva

tak, illetve az ország abszorpciós képessége is fokozódott. 2007-ben az egyenleg 1605,92 M euró volt, amely a GNI 1,7%-a. A 2008-as visszaesést követően 2009-re a nettó pozíció elérte a 2719,4 M eurót, ami a GNI 3,1%-a. Az elmúlt évek trendjét a 7. oldalon szereplő 4. sz. indikátor jelzi.

A támogatások összegének alakulása a programok életciklusához igazodott. A 2004-2006-os programozási időszak programjai (NFT és NVT, valamint PHARE / Átmeneti Támogatás) a 2006-2007-es felhasználási csúcsot követően 2008-2009-ben fokozatosan kifutottak. Az új programozási időszakhoz kapcsolódó ÚMFT és ÚMVP a 2007-2008. évi lassú beindulást követően 2009-ben kimagasló felhasználási adatokat mutatott. 2010-ben az ÚMFT felhasználása az előző évi több mint 1,5-szorosára nőtt, az ÚMVP-é azonban kis mértékben csökkent.

A Kohéziós Alap forrásainak felhasználása összhangban volt a nemzetközi összehasonlításban bemutatott kedvezőtlen képpel, miszerint a projektek nagyon mérsékelt ütemben haladtak előre: 2009-ben 15%-kal nőtt a kifizetések aránya az előző évhez képest (ez az arány a többi KA kedvezményezett tagállam esetében 13-23% között mozgott), amíg 2010-ben jelentősen, 28%-kal esett vissza.

A költségvetésen kívüli agrárpiaci támogatások évenként változó képet mutatnak, tendenciájában „hullámzó” mértékű támogatásról van szó. A 2005. évi kimagasló, közel 300 Mrd Ft összegű támogatás 2006-os visszaesése után 2009-ig emelkedett, majd 2010-ben az előző évi közel felére esett vissza. A támogatások összegét az intervenció finanszírozási szükséglete nagymértékben befolyásolta. A közvetlen támogatások esetében az elszámolási szabályok a kifizetések tárgyévi és az azt követő évi elszámolását is lehetővé teszik. Nagyrészt erre vezethető vissza az évek közötti eltérő mértékű felhasználás, amely azonban 2006 óta emelkedő tendenciát mutat. Az elmúlt évek trendjét a 7. oldalon szereplő 4. sz. indikátor jelzi.

Az uniós és a hazai jogszabályokkal összhangban az Európai Uniót 2010-ben összesen 230,2 Mrd Ft illette meg Magyarországtól, míg az EU támogatások és a hozzájuk kapcsolódó hazai társfinanszírozás 1032 Mrd Ft összegben jelent meg (ÚMFT: 70,11%, ÚMVP: 16,06%, Kohéziós Alap: 8,65%, NFT: 2,18%, egyéb EU-támogatások: 1,89%, egyéb strukturális támogatások: 0,91%, Halászati Operatív Program: 0,14%, NVT: 0,05%, SAPARD: 0,01%, Átmeneti Támogatás programjai: 0,01%). A részletes adatokat az 2. sz., illetve 3/A. sz. melléklet tartalmazza.

A **költségvetésen kívüli támogatások** összege 2010-ben 297 Mrd Ft-ot tett ki (SAPS: 247,4 Mrd Ft, agrárpiaci támogatások: 49,7 Mrd Ft), amelyet a Kifizető Ügynökség a KESZ-ről megelőlegezett, és az EU utólag téríti meg az államháztartás számára (3/B. melléklet). Az EU által közvetlenül térített SAPS támogatást a hazai forrásból finanszírozott kiegészítő nemzeti támogatás (top-up) 24,1 Mrd Ft-tal egészítette ki.

Egyéb uniós bevételek címen belül 2010-ben az uniós támogatások utólagos megtérítéseként az előirányzat egyenlege -8,7 Mrd Ft lett.

3. AZ UNIÓS TÁMOGATÁSOK HAZAI FELTÉTELRENDSZERE

Az EU-ból érkező források fogadásához, illetve lebonyolításához szükséges **intézményrendszer** Magyarország az EU előírásainak megfelelően, a hazai jogszabályokat figyelembe véve alakította ki. Az intézményrendszer főbb szereplőinek bemutatását a 4. sz. melléklet tartalmazza.

A 2010. évi kormányzati struktúraváltást követően széles körű változások történtek a strukturális támogatások irányítási és ellenőrzési rendszerében, beleértve az NFÜ, az irányító hatóságok és közreműködő szervezetek, az Ellenőrzési Hatóság és az Igazoló Hatóság vezetését, illetve a személyi állományát.

A Kormány 2010. július 1-től az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságot (EUTAF) jelölte ki a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) jogutódjaként az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó, valamint egyéb európai uniós és nemzetközi támogatások tekintetében az ellenőrzési, illetve ellenőrzési hatósági feladatok ellátására.

Az egyes szervezeteknél tapasztalható magas fluktuáció és létszámhiány továbbra jelentős kockázat növelő tényezőt jelentett a programok/projektek lebonyolítása tekintetében

Az EKKE/KFF-nél 89,7%-os, az Energia Központ Nonprofit Kft.-nél 88,6%-os volt a fluktuáció, szinte a teljes állomány lecserélődött. A KIKSZ Zrt. nem kielégítő létszámhelyzete az ÁSZ véleménye szerint akadályozta a KÖZOP KSZ-feladatok zökkenőmentes ellátását. Ugyanez volt igaz a többi közvetlenül vagy közvetve a nemzeti fejlesztési miniszter felügyelete alá tartozó KSZ tekintetében is. Az esetleges létszámnövelés lehetőségét korlátozta a nemzeti fejlesztési miniszter bérigazdálkodásra vonatkozó irányelve.

Az EU Bizottság véleménye szerint nem valósult meg a végrehajtási és ellenőrzési feladatok funkcionális szétválasztása, és emiatt összeférhetlenség állt fenn a KIKSZ Zrt. és a NIF Zrt. között⁸.

Az IH-k, KSZ-ek 2010-ben is párhuzamosan látták el a két programozási időszak támogatási programjainak kezelését. A 2004-2006-os programozási periódus támogatásaival kapcsolatos feladatok jellemzően a programok, projektek zárásához, a szabálytalanság-, adósság-, és követeléskezeléshez kapcsolódtak.

A közreműködő szervezetek teljesítményalapú és költséghatékony finanszírozásának egységesítése érdekében az NFÜ és a közreműködő szervezetek közötti együttműködési megállapodások, az ún. SLA-k (Service Level Agreement, SLA) rendszerét 2007-től bevezették, ennek ellenére a KSZ-ek finanszírozási rendszere még 2010-ben sem volt egységes. Fennállt a veszélye annak, hogy a kialakult laza teljesítménykövetelmények miatt a felhasználható keretet idő előtt kimerítik. Az ÁSZ javaslatára 2009 végére megtörtént az SLA szerződések díjazási gyakorlatának felülvizsgálta, a javaslatok végrehajtására azonban 2010-ben

⁸ A probléma feloldása érdekében szervezeti átalakítás volt folyamatban a Tájékoztató lezárásakor, amelynek következtében az intézményi összeférhetlenség 2012.01.01-vel megszűnik.

nem került sor. 2011 júniusára a felülvizsgálat eredményei figyelembe vételével új SLA megállapodások kidolgozására és megkötésre került a KSZ-ekkel.

A támogatások pénzügyi ellenőrzéséért elsődlegesen a tagállamok vállalnak felelősséget az Európai Bizottságnak az Európai Közösségek főkötségvetése végrehajtásáért való felelőssége sérelme nélkül. A feladatok ellátásához kapcsolódóan a tagállamoknak az ellenőrzések három szintjét kell ellátniuk (folyamatba épített ellenőrzés; rendszer- és mintavételes ellenőrzések; záró költségnyilatkozatok ellenőrzése).

Az irányítási és **ellenőrzési funkciók fejlesztendő területeire** vonatkozó megállapítások a korábbi évekhez hasonlóan a 2010-ben lefolytatott ellenőrzések során is megfogalmazódtak, amely arra utal, hogy az irányítási és ellenőrzési rendszer további erősítése szükséges, különösen az IH-k és KSZ-ek esetében.

A 2007-2013-as időszakra vonatkozóan az Ellenőrzési Hatóság csak három nemzetközi együttműködési program⁹ vonatkozásában adott ki fenntartások nélküli véleményt, az ÚMFT OP-k tekintetében minden esetben fenntartásokat tartalmazó ellenőrzési vélemény került kiadásra. A Halászati Operatív Program tekintetében az ellenőrző szerv fenntartás nélküli véleményt adott ki.

Az NFÜ Belső Ellenőrzési Főosztálya a zárszámadás megállapításai szerint az EU források felhasználásának ellenőrzéséhez kevés erőforrással rendelkezett – különös tekintettel arra, hogy feladatai egyéb, pl. nyilvántartási, adatszolgáltatási, kockázatkezelési stb. feladatokra is kiterjedtek. A feladatok mennyiségét és a belső ellenőrzéssel foglalkozó munkatársak létszámát figyelembe véve az ÁSZ továbbra is fenntartotta a korábbi megállapítását, hogy a BEF a rendelkezésre álló saját kapacitással még 2011-ben is csak a számára kijelölt ellenőrzési terület kis részét tudja lefedni. A kapacitás gondok enyhítésére, illetve a speciális (pl. műszaki-technikai, közbeszerzési és pénzügyi tartalmú) feladatai ellátására BEF szakértőket, alvállalkozókat és külső erőforrásokat vett igénybe. A külső ellenőrzések koordinálása viszont szintén kapacitásokat kötött le a BEF-nél.

Az ÁSZ az IH-k és KSZ-ek által végzett első szintű ellenőrzéseket néhány kivételtől eltekintve alapvetően megfelelőnek találta, hiányosságokat a kifizetések előtti helyszíni ellenőrzések területén a szabályozás és az ellenőrzések lebonyolítása tekintetében tárt fel.

A NAO Iroda mint kifizető/igazoló hatóság a 2010-ben lefolytatott 13 tényfeltáró látogatás során kisebb, elsősorban adminisztratív hiányosságokat tárt fel, amelyek nem befolyásolták a költségek elszámolhatóságát.

A Kincstár által végzett ellenőrzések gyakran állapítottak meg az EMIR feltöltöttségével kapcsolatos hiányosságokat, késedelmes bejegyzéseket. A szabálytalanságok kezelésére vonatkozóan is tettek megállapításokat a határidők betartása és a szabálytalansági döntések dokumentáltsága miatt.

⁹ Magyarország-Románia ETE Program, Magyarország-Szlovákia ETE Program, Délkelet-európai Transznacionális Együttműködési Program.

A Magyarországon lefolytatott uniós auditok megállapításai, ajánlásai nyomán¹⁰ az NFÜ megállapodott az EU Bizottsággal a közbeszerzések ellenőrzési rendszerének átalakításáról, a folyamatba épített ellenőrzések erősítéséről, és a szükséges intézkedéseket tartalmazó közbeszerzési Akcióterv kidolgozásáról. A folyamat eredményeképpen a közbeszerzés-ellenőrzési rendszer két lépcsőben módosult, s az új rendszer megjelent a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendeletben is.

Az EU forrásból támogatott közbeszerzési eljárások tekintetében a folyamatba épített ellenőrzésekkel kapcsolatos feladatokat 2010. november 27-től az NFÜ EKKE¹¹ bázisán létrehozott Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály (KFF) látta el. A minőség-ellenőrzési, szabályosság ellenőrzési, valamint a közbeszerzési szerződések módosításának ellenőrzésével kapcsolatos feladatok az új rendszerben megmaradtak, azonban a KFF jelentéseiben foglaltakat a kedvezményezett köteles figyelembe venni. A közbeszerzési eljárás csak abban az esetben indítható meg, illetve az eljárás eredménye abban az esetben hirdethető ki, amennyiben azt a KFF jóváhagyta. A vállalokozási szerződések KSZ általi ellenjegyzésének feltétele, hogy a szerződést a KFF közbeszerzési jogi szempontból jóváhagyja.

Az új eljárásrendet a 2010. december 8-át követően megkezdett közbeszerzési eljárásokra kell alkalmazni. Az ezt megelőzően megkezdett projektekkel kapcsolatban az ÁSZ véleménye szerint el kell végezni a közbeszerzések időbeni, még a program/projekt zárását megelőző felülvizsgálatát az esetleges pénzügyi korrekciók elkerülése érdekében. Ellenkező esetben a közbeszerzési szabálytalanságok továbbra is magas kockázatot jelentenek a hazai költségvetési forrásokra.

Az EU-s támogatások ellenőrzési rendszerével kapcsolatban az ellenőrzések párhuzamossága és átfedése, az ellenőrzöttek túlzott leterhelése továbbra is fennálló probléma. Figyelembe kell azonban venni, hogy az ellenőrzési szerveknek különböző hierarchiában, különböző ellenőrzési célokkal, egymástól funkcionálisan függetlenül kell, hogy végezzék a munkájukat.

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során az ÁSZ minősítette az Uniós Fejlesztések fejezetnél a fejezeti kezelésű előirányzatok megbízhatóságát és a számviteli törvényben, valamint az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendeletben foglaltaknak való megfelelését. Az NFÜ a „XIX. Uniós Fejlesztések fejezet” fejezeti kezelésű előirányzatok 2010. évi felhasználásáról operatív programonként/fejezeti kezelésű előirányzatonként rész-beszámolót készített, amelyek összegzésének eredménye a fejezeti kezelésű előirányzatok összesített beszámolója. A zárszámadási vizsgálat a rész-beszámolók mindegyikéről külön alkotott véleményt.

Az NFÜ által készített összesen 31 rész-beszámolóból tizenhárom elfogadó véleményt kapott, ebből nyolc rész-beszámolót (GOP, VOP, INTERACT 2007-2013,

¹⁰ Az EU Bizottság több esetben is megállapította, hogy Magyarországon az uniós támogatásokhoz kapcsolódó közbeszerzéseket nem a vonatkozó irányelvnek megfelelően bonyolították le. Túl gyakran alkalmazták a hirdetmény nélküli tárgyalásos és a meghívásos eljárást a nyílt eljárás helyett, korlátozva a vállalkozások hozzáférését a közpénzből finanszírozott szerződésekhez.

¹¹ Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység

EFK, FEFK¹², AVOP, GVOP, KIOP) figyelemfelhívó megjegyzéssel látott el az ÁSZ, Tizenegy rész-beszámoló (KA környezetvédelmi projektek, KÖZOP, TÁMOP, TIOP, KEOP, KDOP, ÉAOP, KMOP, ETE, EGT, Norvég Alap támogatásából megvalósuló projektek, HEFOP) korlátozott véleményt, hét rész-beszámoló (ÁROP, EKOP, NYDOP, DDOP, DAOP, ÉMOP, Svájci Alap) pedig elutasító véleményt kapott mivel az ÁSZ szerint ez utóbbiak a vagyoni, pénzügyi helyzetről nem adnak megbízható valós képet.

A feltárt hibák értéke összesen 16,4 Mrd Ft, a hibák aránya az Uniós Fejlesztések fejezet fejezeti kezelésű előirányzatairól készített összesített beszámoló kiadási főösszegének 1,87%-a, amely alapján a összesített beszámolóról korlátozott véleményt adott az ÁSZ. A hibák jelentős részének (88,9%) feltárására a mérlegek ellenőrzése során került sor. A hibák kihatással voltak a mérleg valódiságára, valamint a következő évi pénzforgalmi elszámolásokra is hatást gyakorolnak.

A 2010. évi ellenőrzések az egyes támogatási programokat kezelő **nyilvántartási és monitoring rendszer vonatkozásában** a korábbi évekhez hasonlóan **több hiányosságot tártak fel.**

Az **Egységes Monitoring Információs Rendszerre** (EMIR) vonatkozó ellenőrzések megállapították, hogy a rendszer alapvetően jól töltötte be a nyilvántartással kapcsolatos szerepét, ugyanakkor az időközi fejlesztések ellenére több hiányosság állt fent. Az adattartalom megbízhatóságát csökkentette, hogy az egyes KSZ-ek eltérő módon és mértékben töltötték fel a nyilvántartásokat. Több ellenőrzés is felhívta a figyelmet a rendszer nem teljes körű feltöltöttségére, illetve a naprakészség hiányára.

Az működésének stabilitása és hatékonysága érdekében az NFÜ több lépésben bővítette és átalakította az EMIR struktúráját, számos létező funkció bővítése, ésszerűsítése történt meg. Az Interreg Monitoring és Információs Rendszer (IMIR) 2007-2013 éles működése 2009-2010 folyamán kezdődött meg az éles üzemi adatokkal való feltöltést követően minden program tekintetében. Az első kör tapasztalatai alapján kerül bevezetésre a rendszer által kínált teljes funkcionalitás.

A **Kincstári Monitoring Rendszer** üzemeltetéséért felelős Kincstár tájékoztatása szerint – egyezően az NFÜ közlésével – az adatcsere technikai feltételei adottak voltak, azonban a rendszeres adatküldés nem történt meg az EMIR oldaláról, illetve az adatküldés nem volt teljes körű még 2010-ben sem.

Az agrártámogatások kezelését, nyilvántartását és a vonatkozó kifizetéseket biztosító **Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer** (IIER) a megfelelő informatikai támogatottságot biztosította az eljárásrendek végrehajtását elősegítő szoftverek fejlesztésének kisebb időbeli csúszása és a feltárt hiányosságok ellenére is.

A rendszer üzemeltetésének felfüggesztése időszakában (a fejlesztő-üzemeltető általi szolgáltatás szüneteltetése alatt) egyedi forgalomgenerálással végzett kifizetések jogszabályi megfelelőségének vizsgálata során az MVH BEF javaslatot tett a

¹² Feladatfinanszírozási EFK

végzések mielőbbi meghozatalára, a kettős kifizetések felderítésére, illetve egyes, helytelenül felvitt adatok korrigálására. A jogorvoslati ügyek IIER-ben való teljes körű dokumentálása érdekében javasolták, hogy a bírósági kereset nyomán megszülető bírósági döntések is az MVH-ba való beérkezést követően azonnali iktatásra, továbbá szkennelésre kerüljenek.

Az ISZ megállapította, hogy az IIER éles adatbázisához négy fejlesztő is hozzáfér írási, módosítási és törlési jogosultsággal, ami szerepkör összeférhetetlenséget okoz. (A kapott információk alapján erre azért van szükség, mert a fejlesztők alkalmanként sürgősségi hibajavítást végeznek az éles IIER rendszerben.)

Az IIER fejlesztésére vonatkozó szerződéses jogviszonyrendszer tekintetében az MVH BEF kifogásolta, hogy az MVH nem dolgozott ki és nem követett egy olyan, az érdekei érvényesítésének fokozására irányuló stratégiát, amely csökkentette volna a külső feleltől való függést, lehetőséget nyújtott volna alternatívák választására, vagy kedvezőbb tárgyalási pozíciókhoz, csökkentett költségekhez vezetett volna a szerződéskötések során.

Az uniós támogatások hazai feltételrendszerének (intézményrendszer, ellenőrzési rendszer) trendjét a 7. oldalon szereplő 5. sz. indikátor jelzi.

A **szabálytalanságkezelés** egyik kritikus területe a jelentéstételi rendszer, mivel a jelentések több esetben pontatlanok, hiányosak voltak, illetve késedelmesen kerültek megküldésre. Az ÁSZ zárszámadási vizsgálata a beszámolási rendszert megbízhatatlannak és megalapozott megállapítások levonására alkalmatlannak tartotta.

Nem volt megállapítható, hogy egy érintett szervezet szabálytalanság hiánya vagy mulasztás miatt nem küldött jelentést. A jelentési rendszer egyes szintjein lévő szervezetek számára nem írtak elő ellenőrzési kötelezettséget, és e szervezetek nem is gyakoroltak ilyen funkciót. Nem volt egységes a gyakorlat a szabálytalanságok jelentésének formáját tekintve.

A tagállami tájékoztatási kötelezettség egységes teljesítése, valamint a szabálytalansági jelentések minőségének javítása érdekében 2010-ben az OLAF KI a Kohéziós Politikát érintően jelentési mintát, valamint részletes kitöltési útmutatót bocsátott a hazai szervezetek rendelkezésére, emellett szakmai rendezvényeket szervezett a jelentéstételben résztvevő intézmények munkatársai számára.

Évek óta húzódó probléma – nemzeti és uniós szinten – a szabálytalanság pontos definíciójának hiánya, aminek következtében eltérő gyakorlat alakult ki, hogy mely ügyeket kell szabálytalansági eljárás keretében kezelni, s ez alapján mely ügyekről kell jelentést készíteni. A jelentésekben feltüntetett darabszám és az érintett összegek emiatt önmagukban nem jellemzik a szabálytalanságkezelési rendszer megfelelőségét.

Az Európai Bizottság által előírt elektronikus adatszolgáltatás teljesítése és a fenti hiányosságok megszüntetése érdekében az OLAF 2010-ben bevezetett egy új jelentéstételi rendszert. Az IMS¹³ a tagállam és Bizottság közötti, illetve a tagállamon belüli szervezetek közötti kommunikációra is kiterjed.

¹³ „Irregularity Management System”, szabálytalanság-kezelési rendszer.

Az internet alapú IMS egyszerűsíti, felgyorsítja a jelentés folyamatát, valamint hozzájárul a szabálytalansági adatok minőségének javításához. A nyilvántartott információk lekérdezése több szempont alapján lehetséges, lehetővé téve a hatékony nyomon-követést, a jelentések adattartalmának gyorsabb és mélyebb elemzését. A rendszer teljes körű hazai bevezetését hátráltatta a strukturális támogatások esetében, hogy az adatok két rendszerben (EMIR és IMS) való rögzítésének elkerülése érdekében az informatikai kapcsolat kialakítása csak a modulok véglegesítését követően várható.

A szabálytalanságokról, szabálytalanság miatti követelésekről készített értékelések és elemzések alapján a NFÜ a hazai szabályozás átfogó felülvizsgálatáról döntött. A felülvizsgálat eredményeként módosultak a szabálytalanságkezelésre vonatkozó rendelkezések, illetve az Egységes Működési Kézikönyv vonatkozó fejezete. Számos egyéb területen is előrelépést történt, pl. a jogorvoslat lehetősége, a szabálytalanság megjelenésének kezdete, egyéb eljárási pontosítások, „egyszerűsített eljárás” bevezetése, az elkövetés szándékossága kérdésének kötelező vizsgálata, illetve a megújított jelentéstételi rész.

A szabálytalanság-kezelés legkritikusabb pontjának az ÁSZ a zárszámadási ellenőrzés során a szabálytalansági eljárások lefolytatásának és lezárásának időtartamát tartotta. A hazai jogforrásokban meghatározott 45 naptári napos határidőt a gyakorlatban ritkán tartották be. A KSZ-ek által lefolytatott ügyekben 54 nap, az NFÜ által lefolytatott eljárásoknál 76 nap volt az átlagos eljárási időtartam.

Az intézményrendszer a problémát érzékelve 2010 év végén megkezdte a szabálytalansági rendszer komplex felülvizsgálatát. Ennek eredményeképpen a 4/2011. (I.28.) Korm. rendeletben módosításra került a szabálytalanságok kivizsgálására vonatkozó eljárási határidő, egyértelműen meghatározva az eljárás kezdetének és befejezésének dátumát, az eljárási határidők felfüggesztésének a lehetőségét.

A 2004-2006 programozási periódus vonatkozásában az intézményrendszer 2010-ben 83 szabálytalanságot továbbított az OLAF Iroda részére, melynek részét képezték az OLAF Jelentések adattisztítása eredményeképpen a nyilvántartási rendszerben szerepeltetni kívánt, korábbi időszakban már lejelentett OLAF Jelentések is. A szabálytalansági esetek többsége a GVOP-ban és a HEFOP-ban fordult elő.

Az ÚMFT esetében még viszonylag kis számban tártak fel szabálytalanságot: 2009-ben 25, 2010-ben 36 új esetet jelentettek az OLAF KI részére, a TÁMOP-pal kapcsolatosan fordult elő a legtöbb szabálytalanság, azon belül a képzésekhez kapcsolódóan. Az agrártámogatások tekintetében 2010-ben az EMGA-t 114, a SAPARD-ot 16 eset érintette.

Az NFÜ adatai alapján a szabálytalanságok észlelése legtöbb esetben az első szintű ellenőrzések során, általában a dokumentumok/számlák ellenőrzése, a helyszíni ellenőrzés során történt. Az eljárások túlnyomó részét a KSZ-ek folytatták le, kisebb részét az IH-k. Az eljárások 82%-ánál szabálytalansági vizsgálat is lefolytatásra került, a vizsgált esetek 48,7%-ánál szabálytalanságot, 21 esetben (0,58%) pedig csalás gyanúját állapították meg. Fontos megjegyezni, hogy az EMIR-ben szereplő adatok korábban említett hiányosságai miatt az elemzés nem ad megbízható képet a szabálytalanságok helyzetéről.

A szabálytalanságkezelés rendjét a bemutatott hiányosságok, illetve előremutató kezdeményezések arányában bekövetkezett pozitív elmozdulás alapján a korábbi évek közepes szintjénél kis mértékben jobbnak minősíthető (6. sz. indikátor, 8. oldal).

Az EMIR ÚMFT követeléskezelési modul hiánya miatt a –a követeléskezelési feladatokat ellátó – KSZ-ek szükségmegoldásokra kényszerültek (pl. Excel-alapú nyilvántartásokat vezettek). Ennek következtében a nyilvántartott adatok nem voltak teljes körűek, illetve azokhoz az IH automatikusan nem fért hozzá.¹⁴

A követelések állománya 2010-ben is jelentősen emelkedett. A növekvő összegek felhívják a figyelmet a követeléskezelési tevékenység fontosságára, mivel a jelentős összegek kihatással lehetnek az OP keretek kihasználására is. A kintlévőségek beszedése az idő előrehaladásával egyre nehezebbé válik, nő a behajthatatlanság veszélye. Az EMIR adatai szerint a követelések megtérülése közel 55%-os.

A követeléseket biztosító inkasszók eredményessége változó, gyakran kétséges volt. A további biztosítékadás alóli mentesítés befolyásolta követelésállomány szintjét¹⁵. A követelések száma és összege függött az OP projektjeinek támogatási összegeitől, a kedvezményezettek számától és típusától. Ettől függött leginkább az is, hogy a biztosítékok milyen mértékben tudták biztosítani a követelések megtérülését. Ennek aránya jellemzően 70-80%-os volt. Az állami kedvezményezettek által megvalósított projektek megghiúsulása, szabálytalansága esetén a nem behajtható követelések a költségvetést terhelik.

A nem behajtható, de visszakövetelendő összegeknél ÁSZ több esetben is feltárta, hogy – legtöbbször az EMIR követeléskezelési moduljának hiányára hivatkozva – nem követelték meg a pénz azonnali visszautalását, hanem akár hónapokig is a támogatottnál vagy a lebonyolítási számlán hagyták, finanszírozva ezzel a támogatottat, és ugyanilyen mértékben rontva ezzel a költségvetés helyzetét. A késlekedés veszélyeztetheti az OP-k keretének teljes felhasználását.

A követeléskezelés szabályozását az ÁSZ részletesnek és alaposnak tartotta, a gyakorlati megvalósítást a KSZ-ek általában megfelelően megszervezték. A feladatok elvégzésében azonban alapvető követelmény a gyorsaság, mert minél későbbi a szükséges intézkedés, annál nagyobb az eredménytelenség veszélye¹⁶. A peres ügyek, a csődök és felszámolások esetében a követelés behajtásának gyakorlatilag nincs esélye. A KSZ-ek hatékonyabb felügyeletét és ellenőrzését az IH-k részéről különösen akadályozza az EMIR követeléskezelési moduljának hiánya, ami évek óta nem készült el¹⁷.

¹⁴ A visszavont és visszaszerzett követelések nyomon követéséhez és kezeléséhez szükséges funkciók használatba vétele 2011. nov. 1-én megtörtént.

¹⁵ A biztosítékadás alóli mentesítést kapnak a 25 M Ft érték alatti, a nem beruházási célú, és a kutatás-fejlesztésre irányuló támogatások, valamint a költségvetési szervek.

¹⁶ Az NFÜ a folyamatokba számos megelőző kontrollt (kompenzálás, biztosítékok, levonás) épített be a fentiek kivédésére 24/2011. (V.6.) NFM utasítás (EMK) XV. fejezet).

¹⁷ Az NFÜ tájékoztatása alapján a fejlesztés előkészítése 2010-ben megtörtént, a funkcionális bevezetése 2011 őszére várható.

Az agrár-, és vidékfejlesztési támogatások esetében a támogatottak részére biztosított volt a díjmentes fellebbezés lehetősége, és az időben elhúzódó, alapvetően kompenzációs megoldású követeléskezelés lehetővé tette, hogy a kedvezményezettek esetenként évekig – gyakorlatilag kamatmentesen – használják a jogtalanul felvett támogatást. Szabályozás hiányában az MVH nem számított fel késedelmi kamatot követelése után, így átmenetileg ezeket a költségeket is a hazai költségvetésnek kellett finanszíroznia.

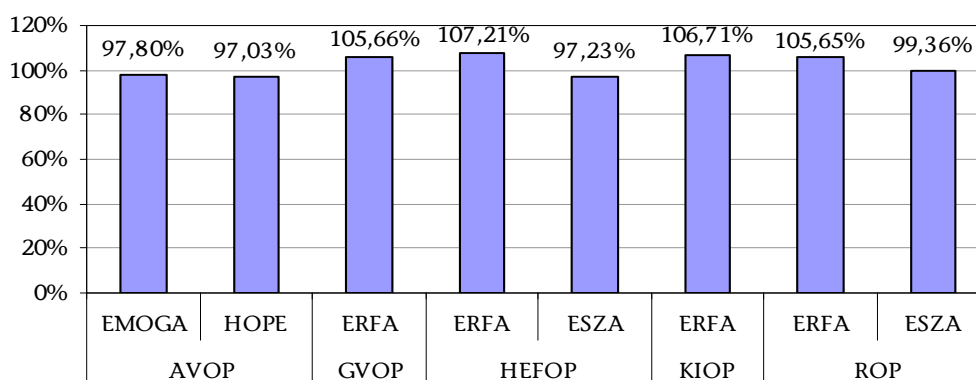
4. AZ EURÓPAI UNIÓS FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁVAL KAPCSOLATOS, A 2010-ES ÉVRE VONATKOZÓ ELLENŐRZÉSEK ÉS JELENTÉSEK LEGFONTOSABB MEGÁLLAPÍTÁSAI, KÖVETKEZTETÉSEI

A **Nemzeti Fejlesztési Terv** 19 410 db hatályos szerződésére 678,12 Mrd Ft támogatást fizettek ki. A szerződések 66,1%-át kis- és középvállalkozásokkal kötötték, melyek a támogatások negyedét kapták. A támogatások legnagyobb része (58,1%-a) az állami-önkormányzati, non-profit szervezetekhez áramlott.

Az NFT végrehajtása pénzügyi, abszorpciós szempontból eredményesnek értékelhető, a pénzügyi keret 99,1%-át használták fel (az abszorpció alakulását az 5. ábra szemlélteti). A forrásvesztést minimalizálása azonban hazai többletkiadással járt. A fel nem használt keret mintegy 6 Mrd Ft-ot tett ki. A kedvező teljesítés érdekében ún. tartalék projekteket támogattak, így az elszámolt költségek összege 5-7%-kal, mintegy 26,5 Mrd Ft-tal meghaladta az eredeti keretet.

5. ábra

Az NFT operatív programok abszorpciójának alakulása
keret = 100%

Forrás: az operatív programok záró költségnyilatkozatai

Az NFT abszorpciós teljesülésének értékelése mellett nagyobb hangsúlyt kell az eredményességi célok teljesülésének értékelésére és a következtetések hasznosítására helyezni. A programok eredményességének értékelésére a teljes zárási folyamatok EU Bizottság általi lezárását követően lesz lehetőség.

Az NFT hatására összesen 34 és fél ezer új munkahelyet teremtettek, illetve tartottak meg, az emberi erőforrás minőségi fejlesztése keretében mintegy 330 ezer

fő képzése valósult meg. A támogatásoknak köszönhetően 113 ezer lakos csatlakozott szennyvíztisztító rendszerhez, 723 km-t tett ki az új, a korszerűsített és a felújított utak hossza. Az NFT végrehajtása azonban nem javított a régiók közötti gazdasági-szociális különbségek helyzetén, így az ország régióinak kiegyensúlyozott fejlesztése továbbra is kiemelt cél maradt. A ROP forrásainak 78%-a a négy kevésbé fejlett régióba áramlott, de hatása a szerény mértékű támogatások és a sokféle cél miatt csak egy-egy szűk földrajzi területen volt érezhető, ahol a pályázati igény és a támogatás koncentrált.

A gazdasági válság miatt és az abszorpció növelése érdekében Magyarország kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz, amelyben a GVOP, a KIOP, a HEFOP, az AVOP és az EQUAL Közösségi Kezdeményezéssel kapcsolatos kiadások támogathatóságára megállapított határidő 2009. június 30-ig történő meghosszabbítását kérte. A Bizottság határozatában az elszámolhatósági időszak meghosszabbítását engedélyezte, így a ROP kivételével a programzáró dokumentumok és a zárónyilatkozat leadásának határideje 2010. szeptember 30-ra módosult¹⁸.

A zárónyilatkozatok kiadását megelőző rendszervizsgálatok általában a hibák mérsékelt előfordulását állapították meg. Az AVOP-HOPE, ROP, HEFOP és EQUAL esetében nem tártak fel jelentős hiányosságokat, a követelések egészét, vagy túlnyomó hányadát a zárásig behajtották. Így a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv korlátozásmentes zárónyilatkozatot adott ki. A GVOP, KIOP és AVOP-EMOGA esetben a nagyszámú folyamatban lévő szabálytalansági ügy, illetve nagyszámú projekt esetében a szabálytalanul felhasznált támogatás behajtásának hiánya miatt korlátozott zárónyilatkozatot került kiadásra.

Valamennyi operatív program esetében maradtak folyamatban lévő (pl. szabálytalansági eljárások) és egyéb függő ügyek (pl. befejezetlen projektek), amelyekkel kapcsolatosan a Bizottság tisztázó kérdéseket tett fel a tagállamnak.

A Tájékoztató lezárásáig a ROP ERFA és a HEFOP ESZA, ERFA záró költségnyilatkozatát fogadta el az Európai Bizottság, amelyek tekintetében megállapította, hogy a vonatkozó uniós rendelet előírásainak és a zárási útmutatónak megfeleltek, és ennek alapján az abban foglalt összegeket a ROP ERFA és a HEFOP ERFA esetében átutalták hazánk részére. A KIOP esetében pedig a Bizottság elfogadta a záró végrehajtási jelentést.

A 2000-2006-os programozási periódus programjai zárásával kapcsolatos kockázat, hogy az EU Bizottság által végzett ellenőrzési folyamat lezárásakor fennálló és be nem hajtható követeléseket a hazai költségvetés terhére kell elszámolni.

A Kohéziós Alapból a 2000-2006-os időszakban hazánk rendelkezésére álló 1500 M euró összegű közösségi támogatás felhasználására 2010. december 31-ig volt lehetőség. A projektek zárási határideje az EU Bizottsághoz fordulva, kelendő indoklás mellett meghosszabbítható volt.

¹⁸ A ROP esetében a kiadások támogathatóságára vonatkozó határidő 2008. december 31-e maradt, így a zárónyilatkozatot 2010. március 30-ig kellett benyújtani a bizottság részére.

A kifizetési határidőt egy közlekedési projekteknel 2012. június 30-ig meghosszabbították. Hét környezetvédelmi projektnél az IH kérte a projekt befejezési határidejének meghosszabbítását, amelyből eddig az EU Bizottság öt kérelmet fogadott el, a többi kérelem elbírálása még folyamatban van.

A Kohéziós Alapból finanszírozott 43 projekt közül eddig a benyújtott hét záró pénzügyi beszámolóból a Bizottság háromat fogadott el. Nyolc projekt zárása 2011-2012-re húzódik át. A többi 28 projekt esetében a fizikai zárás megtörtént, de a záró pénzügyi beszámoló elkészítése nem készült el az előírt határidőre többek között a le nem zárt szabálytalansági ügyek, a hiányzó zárójelentések miatt. Ez az ÁSZ véleménye szerint kockázatot jelent, mert jelentős késedelem esetén az EU Bizottság megtagadhatja az EU által finanszírozott összeg még visszatartott 20%-ának kifizetését.

A közlekedési projekteknel gyakorlatilag minden projektnél elérték a 80%-os kifizetést: az EU-s kifizetések 81%-ot értek el 2010. december 31-éig. A környezetvédelmi projekteknel ez a hányad csupán 48%: a lemaradás akár a keret teljes kifizetését is veszélyeztetheti. Egy közlekedési és két környezetvédelmi projektnél a beszámolót az EU Bizottság már elfogadta, és a visszatartott 20%-os EU-s finanszírozási hányadot átutalta Magyarországnak.

Az ÁSZ 2010. évi zárszámadási ellenőrzése megállapította, hogy a KöFI-nél időben elkészült a fenntartási időszak eljárási rendjéről szóló szabályozás, a KIKSZ-nél a 2010. év végén ez még csak folyamatban volt. A lezárt projektektől az eltelt időszak rövidege miatt a fenntartási jelentés még nem érkezett meg. Az IH és a KSZ-ek ismeretei szerint nincs olyan projekt, ahol kétséges az elkészült beruházás fenntartása.

A Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv 2010. év során két zárónyilatkozat kiadását megelőző ellenőrzést folytatott le a közlekedési szektorban. Mindkét esetben korlátozott tartalmú zárónyilatkozat kiadására került sor.

A további projektek zárása 2011-ben folyamatosan zajlik, azonban akadályozó tényezőt jelentett az intézményrendszer túlterheltsége az egyidejű zárások miatt, és így a Tájékoztató lezárásáig egy projekt esetében sem készült el a záró beszámoló, illetve zárónyilatkozat.

Az **INTERREG IIIA** programjai keretében a magyar oldalon összesen 388 határ menti és 65 transznacionális/interregionális projekt megvalósítására került sor. A kerettúlvállalásnak köszönhetően az eredeti keret 106%-ára történt szerződéskötés.

2010-ben a Zárónyilatkozat Kiadásáért Felelős Szerv a hibák mérsékelt előfordulását állapította meg; ezeket a lebonyolításban résztvevő szervezetek megfelelően kezelték. A hiányosságok a rendszer szabályszerű, átlátható működése, továbbá az ellenőrizhetőség szempontjából alacsony kockázatúnak minősültek.

A zárást megelőző rendszerellenőrzések vizsgálata és értékelése alapján mind a négy INTERREG IIIA program vonatkozásában korlátozás nélküli (al)-zárónyilatkozat kiadására került sor.

Az **Átmeneti Támogatás** program keretében a 2004-2006 közötti időszakra az EU által Magyarország számára megítélt teljes támogatás értéke 37,07 M eurót tett ki, amelyhez a nemzeti társfinanszírozás közel 11,19 M euróval járult hozzá (ez nem tartalmazta az áfa összegét). A projektek szakmai és pénzügyi végrehajtása 2010-ben lezárult, a leszerződött összeg 94,3%-a került kifizetésre.

A végrehajtó ügynökségként közreműködő Központi Pénzügyi és Szerződéskötő Egység feladatainak átszervezését követően az EUTAF tájékoztatása alapján az NFÜ és a VÁTI Nonprofit Kft. között az iratok átadás-átvétele 2011. során folyamatban volt, amely nagy mértékben akadályozta az ellenőrzések lefolytatását, melyek így még folyamatban vannak.

Az **EGT és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok** programban három pályázati forduló során benyújtott 2342 pályázat közül 99 részesült kedvező elbírálásban, a felhasználható keretösszeg 99,21%-át sikerült pályázatokkal lekötni. 85 projekt szakmailag lezárult határidőre; az időközi jelentésekhez kapcsolódó hátralévő kifizetések határideje 2011. október 31. A végleges jelentéseknek a donor országok általi elfogadásának határideje 2012. április 30.

A Nemzeti Kapcsolattartó felmondott 8 projektet, további 6 projekt szigorú feltételek mellett a donor államok jóváhagyásával hosszabbítást kapott 2012. április 30-i megvalósítási határidővel.

A helyszíni monitoring látogatások pozitív tapasztalata volt, hogy a pályázati alapok nagyon sikeresen működtek, különösen regionális szinten, lehetővé téve az alacsony összegű, ugyanakkor kisebb közösségek számára hasznos és látványos kisprojektek megvalósítását. A megvalósítás kritikus szakaszát a közbeszerzések előkészítése és lebonyolítása jelentette; továbbá a nem tökeerős projektgazdák számára nehezen volt megoldható a projekt előfinanszírozása. A projektmenedzsment minősége rendszerint kulcsfontosságú tényezőnek bizonyult a projektvégrehajtásban.

Az NFÜ Belső Ellenőrzési Főosztály VÁTI Nonprofit Kft.-nél végzett vizsgálata elszámolhatósági és dokumentációs problémákat állapított meg. A Kifizető Hatóság Belső Ellenőrzési Egységének vizsgálata megállapította, hogy a KH összességében az előírásoknak megfelelően végezte feladatait, azonban hiányosságokat tárt fel az elszámolási árfolyam rögzítésével és a támogatások visszafizetéséhez fűződő pufferösszegek számításával kapcsolatban.

2007. január 1-jével megkezdődött Magyarország számára a második programozási időszak, amely 2013-ig közel 7000 Mrd Ft-nyi (24,9 Mrd euró) fejlesztési forrás (hazai társfinanszírozást is beleértve) szétosztását jelentheti **az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT)**, illetve annak 15 operatív programja keretében.

Az ÚMFT pénzügyi végrehajtása a 2007-2013-ra rendelkezésre álló keretösszeg tükrében jelentősen elmarad az időarányostól. Az NFÜ által készített értékelés alapján a teljes keretösszegeből 2010. december 31-ig a hétéves keret 54%-át ítélték meg a kedvezményezetteknek, a keret 48%-át szerződtek le, és 17%-át fizették ki (1. táblázat). A nagy keretösszeggel rendelkező programok a megítélt

és leszerződött támogatások terén nagyobb arányt értek el, közülük is a KÖZOP emelkedik ki 67%-os leszerződött támogatási összegével.

1. táblázat

ÚMFT előrehaladása, eljárásrendek szerint bontva 2007-2010

	ÚMFT keret		Megítélt támogatás		Leszerződött támogatás		Kifizetett támogatás	
	M euró	Mrd Ft	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%	Mrd Ft	%
Kiemelt projektek			1779,42	22%	1615,02	20%	573,07	7%
Pályázatos konstrukciók			2176,17	27%	1927,32	23%	671,58	8%
Pénzügyi eszközök*			230,3	3%	205,33	3%	63,57	1%
Technikai segítségnyújtás			209,65	3%	194,56	2%	97,28	1%
ÚMFT	29319	8209	4395,54	54%	3942,23	48%	1405,50	17%

Forrás: NFÜ jelentés az Európai Unió fejlesztési támogatásainak felhasználásáról.

* a forráskezelő szervezet részére kifizetett összegeket tartalmazza

Árfolyam: 280 Ft/euró.

A Kormány által jóváhagyott KÖZOP és KEOP nagyprojektek száma 28-ra nőtt, melyek közül az NFÜ 26 db projektet továbbított a Bizottságnak, melyből az Európai Bizottság 2010 végéig 21-et támogatott. A jóváhagyott nagyprojektek leszerződött támogatása meghaladja a teljes ÚMFT szerződésállomány 25%-át, amíg a kifizetett támogatás megközelíti a teljes kifizetés-állomány 20%-át.

Az akciótervek értékelése során megállapítást nyert, hogy az akciótervek elkészítésének mechanizmusából hiányzott az Operatív Programhoz történő visszacsatolás. Az akcióterv részben tudta betölteni azon szakmai célját, hogy koncentráltabbá váljon a források felhasználása, azonban a 2009-2010-es időszakban egyes OP-kban a konstrukciók látszólagos koncentrációja mögött azok további komponensekre történő alábontása állt. 2010-től az új Kormány által megreformált ÚMFT az Új Széchenyi Terv nevet viseli. 2011-13 között közel 2000 Mrd Ft uniós forrás áll Magyarország rendelkezésére.

Az ÁSZ zárszámadási jelentése megállapította, hogy a támogatási folyamatok egyes fázisainak határidőit az IH-k és a KSZ-ek nem tartották be maradéktalanul, így a támogatások kifizetése és felhasználása késedelmet szenvedhet. A pályázatok benyújtása és a támogatási döntés meghozatala között előírt 75 napos határidőt az ellenőrzött projektek csaknem felénél túllépték. Az ellenőrzött tételek esetében a támogatási döntés és a szerződéskötés között eltelt idő (35-194 nap) indokolatlanul hosszú volt.

Az ÚMFT 2009. december 31-i állapotát feldolgozó félidős értékelése szerint a múltbéli kifizetési ütemezést és a szerződéskötés 2009-2010-es felgyorsulását fi-

gyelembé véve a kifizetések jelentős része 2012-re fog esni. A kifizetések ilyen mértékű „összetorlódása” kockázatokat rejt magában, azaz kritikus fontosságú lehet az adott évbéli lehívások idején érvényes árfolyam nagysága.

A félidős értékelés kiemeli, hogy a legnagyobb hiányosságot az eredményesség területén tapasztalták, és az eredmények és hatások mérhetősége további fejlesztésre szorul. Javasolták az egyes konstrukciók feltételrendszerének újragondolását, célcsoportok megfelelő feltérképezését, a területi kohézió erősítését, illetve a megfelelő szintű abszorpció biztosítása érdekében a nagy összegű projektek megvalósítási kockázatának felülvizsgálatát. Szorgalmazták továbbá a kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentésével párhuzamosan az ellenőrzési tevékenység fokozását és más elemzésekhez hasonlóan a szakstratégiákat kialakító tárcák, az NFÜ és az operatív szintet képviselő közreműködő szervezetek szorosabb együttműködését.

Az Ellenőrzési Hatóság az alábbi általános problémákat állapította meg:

- Az IH-k által a KSZ-ekhez és/vagy Forráskezelő Szervezetekhez delegált feladatok minőségellenőrzésének hiányosságai, nem egyértelmű szabályozása. A technikai segítségnyújtás projekteknél a KSZ-ek beszámoltatásánál tártak fel hibákat.
- Magas kockázatú, rendszerjellegű hiányosság a közbeszerzési eljárások végrehajtása, ellenőrzése és a jogszabályi környezet EU harmonizációja területén. A 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet nem fogalmaz egyértelműen abban a tekintetben, hogy a KSZ-eknek kell-e vizsgálnia előzetesen az 1 Mrd Ft feletti támogatások esetén a kétfordulós projektek első fordulójában benyújtott közbeszerzési dokumentumokat.
- Az elszámolható költségek kapcsán feltárt szabálytalansági gyanúk az első szintű ellenőrzési rendszer hiányosságainak és az elszámolható költségek körének nem megfelelő definiálására vezethetők vissza.
- A határidők betartásának erősítése szükséges különösen a pályázati döntés, szerződéskötés, kifizetési folyamatok és a szabálytalansági jelentések megküldése esetében.

Az egyes operatív programokra vonatkozóan a fentiekén túlmenően az alábbi főbb problémák merültek fel:

A Közlekedés Operatív Program esetében egy magas – az intézményrendszeri funkcionális függetlenséget érintő – és több közepes kockázati szintű – főleg az elszámolhatósági útmutatók összhangjával kapcsolatos – rendszerhibát tárt fel az EUTAF. Az Európai Bizottság a korábbi rendszervizsgálat megállapításai és a budapesti 4-es metró projekt közbeszerzési szabálytalanságai miatt megszakította a KÖZOP átutalás igénylés kifizetési határidejét. A lefolytatott vizsgálatot követően az átutalás megtörtént.

A Környezet és Energia Operatív Program rendszervizsgálata magas kockázatú hiányosságnak minősítette, hogy az Egységes Működési Kézikönyv és a KSZ-ek ellenőrzési listája nem tartalmazott kérdést a közbeszerzésekre vonatkozóan, emiatt az utólagos projekt előrehaladási jelentéshez kapcsolódó ellenőrzésből

nyert információk nem kapcsolódnak a kifizetésekhez. A 1067/2005. (VI. 30.) Korm. határozat alapján indított előkészítési projektek közbeszerzési eljárásait az EH, az Bizottság és az Európai Számvevőszék is kockázatosnak ítélte, amelynek következtében az IH megkezdte az ún. 1067-es projektek közbeszerzési eljárásainak felülvizsgálatát.

A Társadalmi Infrastruktúra és Társadalmi Megújulás Operatív Program esetében a helyszíni ellenőrzések módszertan a kedvezményezettek által benyújtható számlaösszesítők használatát nem minősíti kockázati tényezőnek, ezáltal sokszor előfordul, hogy viszonylag jelentős összegű elszámolt költségek is ellenőrzés nélkül maradnak. Az Európai Bizottság TÁMOP-ra vonatkozó 2010-es ellenőrzése megállapította, hogy az IH és a KSZ ellenőrzési nyomvonalának hiányosságai miatt nem lehetett megállapítani, hogy egyes támogatottak milyen mértékben részesültek különböző forrásokból kapott támogatásokból, ami a támogatások szabálytalan halmozódásához is vezethet. Az ellenőrzés megállapításaival kapcsolatos tagállami észrevételek megküldésre kerültek az Bizottság részére.

Az Államreform Operatív Program és Elektronikus Közigazgatás Operatív Program esetében a projektellenőrzések magas kockázatú hibákat tártak fel és szabálytalansági gyanút állapítottak meg a közbeszerzési eljárások típusának nem kellően megalapozott megválasztása, illetve a közbeszerzési eljárás mellőzése, a tárgyalásos eljárás indokolatlan gyorsítása miatt. A feltárt hibák meghaladták a lényegességi szintet. Emiatt az ÁROP-EKOP irányítási rendszert a „részben működik, lényeges javításokra van szükség” kategóriába sorolták.

A Közép-magyarországi Operatív Program rendszerellenőrzése az OP egészére vonatkozóan magas kockázatúnak minősítette az IH a KSZ-ekre/forráskezelő szervezetre irányuló monitoring tevékenységének hiányosságait. Az Ellenőrzési Hatóság a rendszert érintő szabálytalansági gyanút fogalmazott meg bizonyos KSZ feladatok jogszabályi követelményeknek ellentmondó, a közbeszerzési törvény előírásait sértő kiszervezése miatt, azonban a lefolytatott eljárás nem alapozta meg a szabálytalansági gyanút. Összességében az első szintű ellenőrzés megerősítésére tettek javaslatot a szabályszerű működés érdekében. A JEREMIE program¹⁹ esetében – a GOP-hoz hasonlóan- itt is problémák merültek fel a „de minimis” szabály betartását illetően.

Az EU Bizottság KMOP-n keresztül áttekintette, hogy az EH az uniós szabályozásnak megfelelően végzi-e munkáját, és az éves ellenőrzési jelentések és vélemények megalapozottak-e. Az IH-nál, KSZ-eknél és az IgH-nál lefolytatott vizsgálat szerint az EH megfelelően végezte el az irányítási és ellenőrzési rendszerek ellenőrzését a KMOP-nál, azonban néhány hiányosságra felhívta a figyelmet. Kifogásolták, hogy a KSZ-ek nem alakították ki a programzárást követő fenntartási monitoringra vonatkozó eljárásrendet, a helyszíni ellenőrzéseket általában csak a végső kifizetési kérelem benyújtását követően végezték el.

A Konvergencia célkitűzés alá eső Regionális Operatív Programok 2010. évi végrehajtási jelentései általános problémaként hozták fel az önkormányzatok drasztikusan tovább csökkenő forráshiányát. Emiatt több esetben elállásokra

¹⁹ KMOP 1.3. prioritás

került sor a projektek különböző fázisaiban. A saját forrás hiánya vagy kése- delmes rendelkezésre állása a támogatási szerződések megkötésének elhúzódá- sát és ezáltal az egész program előrehaladását is veszélyezteti. Ezt támasztotta alá az ÁSZ vizsgálat is, amely szerint a beérkezett pályázatok csak mintegy egyharmadához tartozik megkötött támogatási szerződés. Az EH 2009. évi rendszervizsgálata megállapította, hogy az IH-k KSZ-ek felett gyakorolt felügye- leti funkciójának erősítése különösen fontos a ROP IH esetében, amely a KMOP KSZ-eivel együtt 13 KSZ és egy forráskezelő szervezet felügyeleti funkcióit látja el. A projektellenőrzések több esetben eredményeztek szabálytalansági gyanút a közbeszerzési eljárások megválasztását illetően.

A regionális politika Európai Területi Együttműködés célkitűzésébe tartozó **ha- táron átnyúló, illetve transznacionális programok** sajátosságaiból fa- kadóan a programok megvalósítása 2010-ben eltérő ütemben zajlott. Egyes programok esetében újabb pályázati felhívások jelentek meg, a benyújtott pro- jektek értékelését követően támogatási döntések születtek, és megkötötték a támogatási szerződéseket. A korábban támogatást kapott projektek megvalósi- tása megkezdődött, és néhány esetben a projektek kifizetései is megindultak.

Az Ellenőrzési Hatóság mind a négy ERFA-ból finanszírozott határon átnyúló program esetében korlátozás nélküli véleményt adott ki. A NAO Iroda belső el- lenőrzési vizsgálata alapján az Igazoló Hatóság ETE Programmal kapcsolatos folyamatai a Működési Kézikönyvnek és a vonatkozó uniós és hazai jogsza- bályok előírásainak megfelelően működtek. Hiányosságként az IMIR 2007- 2013 szabálytalansági moduljának hiányára mutatott rá a jelentés.

A Magyarország–Szlovákia–Románia–Ukrajna Európai Szomszédsági és Part- nerségi Eszköz Határon Átnyúló Együttműködési Program esetében az NFÜ BEF az IMIR 2007-2013 program fejlesztésével és az eszközbeszerzésekkel kapcsola- tos hiányosságokat emelte ki. Az Európai Bizottság helyszíni látogatása során az ENPI irányítási és ellenőrzési rendszereit alapvetően megfelelőnek találta, azonban számos területen további fejlesztéseket tartott szükségesnek a haté- konyság fokozása érdekében. A Bizottság javaslatokat fogalmazott meg az eredményszemléletű számvitel alkalmazására, az IMIR fejlesztésére, a közbe- szerzésnél alkalmazott származási szabályokra, az ellenőrzési listák kiegészíté- sére és használatára, a banki tranzakciók aláírására, valamint a négy szem el- vének és az operációs és pénzügyi feladatok szétválasztásának megfelelő al- kalmazására vonatkozóan.

Az Ellenőrzési Hatóság a Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttmű- ködési Program, a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program, a Közép-Európa Transznacionális Együttműködési Program és a Ma- gyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programok te- kintetében nem minősített véleményt adott. A Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Programról 2009. július 1. és 2010. június 30- i időszakra vonatkozóan nem tudott véleményt adni, mivel a program irányí- tási és ellenőrzési rendszereivel kapcsolatos, 2010. június 30-án benyújtott meg- felelőségi értékelést az EU Bizottság 2010. augusztus 6-án hagyta jóvá, illetve a 2009. évben költségelszámolás az EU Bizottság felé nem történt, így a vizsgált időszakban rendszerellenőrzést, és mintavétel alapú ellenőrzést nem végeztek.

A „**Szolidaritás és migrációs áramlások igazgatása**” általános program rendszerellenőrzést az Ellenőrzési Hatóság az EIA-ra, EMA-ra és EVA-ra vonatkozóan összevontan, a KHA vonatkozásában külön végezte el. A 2007. évi programra vonatkozó 2009. évi rendszervizsgálatok megállapították, hogy a pályáztatási, támogatás odaítélési és szerződéskötési feladatokat szabályozó, jóváhagyott eljárásrend hiányában a jogszabályi előírásoknak megfelelő eljárás alkalmazása nem volt teljes körűen biztosított. A 2008. évi programra vonatkozó 2010. évi rendszerellenőrzések alapján az EH az irányításban és ellenőrzésben részt vevő szervek feladatainak meghatározását, megosztását, funkcionális elkülönítését, a döntési és felelősségi szintek meghatározását az egyes szerveken belül összességében megfelelőnek találta.

Az informatikai rendszerellenőrzés alapján az informatikai rendszer megfelelően támogatja az érintett folyamatokat, a rendszerrel kapcsolatos szerepkörök és feladatok kellően körülhatároltak, a nyilvántartások kellően felöltöttek és naprakészek. Hiányosságok merültek fel azonban a szabályozások kidolgozása, a dokumentálás, a teszt, illetve az oktatási környezet elérhetősége, az üzemeltetés, valamint az adatvédelmi és titoktartási szabályozás területén.

A projektellenőrzések elsősorban a szabályozás területén tártak fel rendszerjellegű hiányosságokat. Több esetben került sor olyan rendszerjellegű, általában a szabályozást érintő hiányosság feltárására, amely valamennyi projekt esetében jelentkezett. Az EIA esetében a 2007. évi allokációra vonatkozó vizsgálat szabálytalansági gyanút tárt fel a közbeszerzés területén a technikai segítségnyújtást illetően, 2008-ra vonatkozóan pedig eseti hiba megállapítására került sor. Egy EMA-projektnél az alapból nem finanszírozható költségek elszámolására került sor (2007. évi allokáció). A KHA esetében két projektnél (2007., illetve 2008. évi allokáció) tárt fel közbeszerzéssel, illetve nem megalapozott támogatás-kifizetéssel kapcsolatos szabálytalansági gyanút az ellenőrzés; a lefolytatott eljárások eredményeképpen pénzügyi korrekció megállapítására került sor.

A KHA esetében a 2010-ben vizsgált projektek keretében elszámolt költségek csak részben elismerhetőek, így a pénzügyi és fizikai megvalósítás bizonyos esetekben nem volt szabályszerű.

A projektellenőrzések során feltárt eseti hiányosságok többek között az informatikai nyilvántartás, a helyszíni ellenőrzés, a kiadási pénztárbizonylatok, könyvelési határidő betartása, személyügyi adminisztráció területét érintették.

A rendszer- és projektellenőrzésekre alapozva az Ellenőrzési Hatóság valamennyi alapra vonatkozóan mindkét vizsgált év tekintetében nem minősített vélemény kiadását tartotta indokoltnak.

A **Svájci-Magyar Együttműködési Program** prioritásainak végrehajtása eltérő ütemben haladt, 2010-ben jellemzően pályáztatási tevékenységek folytak, néhány esetben az értékelés és projektkiválasztás is megtörtént. A prioritások zöménél azonban az értékelés, szerződéskötés áthúzódott 2011-re, és a projektek végrehajtása három prioritás esetében megkezdődhetett.

Az EUTAF és az NFÜ BEF ellenőrzései magas kockázatú rendszerhibát találtak a technikai segítségnyújtás vonatkozásában az elszámolhatóság, a nyilvántar-

tások megbízhatósága és a dokumentáltság terén. A rendszerhibákat a mintavételes ellenőrzések is megerősítették.

Összességében az EUTAF megállapította, hogy a támogatások kezelésére felállított nemzeti intézmények esetében a feladatellátáshoz szükséges intézményi és szabályozási követelményeket csekély hiányosságokkal együtt betartják, a Program megvalósítása a célkitűzéseknek megfelelően biztosított. A belső eljárásrendek és működési kézikönyvek összhangban vannak a vonatkozó jogszabályokkal.

A Svájci Hozzájárulás terhére pénzügyi kötelezettségvállalást a Svájci Parlamentnek a támogatást biztosító 2007. június 14-i döntését követő 5 éven belül lehet tenni úgy, hogy az utolsó projekt javaslatokat a 2012. június 13-i kötelezettségvállalási határidő előtt két hónappal, tehát 2012. április 13-ig lehet benyújtani.

Az **agrár- és a vidékfejlesztési támogatásokra** 2010. évben az előzetes adatok alapján összesen 533,5 Mrd Ft került felhasználásra, amely összeg 79,8%-a uniós forrás. Ez az összeg közel háromszorosa az uniós csatlakozás előtti év támogatási összegének, és közel 100 Mrd Ft-tal kevesebb a 2009. évi kifizetésnél.

2010-ben az Európai Bizottság által a közvetlen támogatásokra jóváhagyott uniós forrású keret meghaladta a 831,57 M eurót (229,3 Mrd Ft), amelyet a hazai forrásból nyújtott nemzeti kiegészítő támogatás (24 Mrd Ft) egészített ki.

A KAP-reform részeként 2010 után többletforrások kerültek az ÚMVP-re átcsoportosításra. Az Európai Tanács az Európai Gazdaságélénkítő Csomag keretében Magyarország számára 48,3 M euró támogatást ítélt meg, amelyet hazánk a teljes mértékben a tejágazat szerkezetátalakítására fordít.

Az **ÚMVP** intézkedésein keresztül közel 5 Mrd eurónyi²⁰ (1300 Mrd Ft) támogatás hívható le, jórészt az agrárium versenyképességét javító, illetve a természeti és a vidéki épített környezet értékeinek megőrzését célzó beruházásokra. 2010-ben az ÚMVP keretében meghirdetett támogatási jogcímekre vonatkozóan közel 600,83 M euró²¹ (EU + hazai) támogatási összeg került kifizetésre (konvergencia és nem konvergencia célkitűzés alá eső régiók együttesen), amelynek a 24,49%-a az NVT keretében vállalt kötelezettségek ÚMVP-re áthúzódó kifizetésének teljesítését szolgálta.

Bizottsági kifizetésre előlegek formájában, illetve kiadásigazoló nyilatkozat alapján kerülhetett sor. A 2007-2010. években az EU által átutalt előleg és támogatás összege meghaladta az 1,369 Mrd eurót. Az „n+2” szabályból fakadó kötelezettség teljesítése várhatóan nem jelent problémát, mivel 2010. év végéig a pénzügyi teljesítés 123,55% volt.

²⁰ a 2007-2013 évekre vonatkozó EMVA keret 3,8 Mrd euró; amely a hazai társfinanszírozási résszel együtt 5,26 Mrd euró.

²¹ 277,95 Ft/euró alkalmazott árfolyamon számítva 167 Mrd Ft.

A feladatellátás és humánerőforrás között – az NFÜ-höz hasonlóan – az összhang nem volt biztosított. A zárszámadás során feltárt problémák alapján az ellenőrzés kedvezőtlenül értékelte a minisztérium vezetésének az ellenőrzési kérdésekhez való hozzáállását, ezért a munkafolyamatok újrászervezését, a függetlenített belső ellenőrzés megerősítését, a feladat és erőforrás összhangjának megteremtését, valamint a hiányosságokat feltáró megállapítások hasznosítását – az előző évekhez hasonlóan ismételten – javasolta.

Az uniós agrártámogatások és a hazai társfinanszírozás végrehajtásának forrásszükséglete és annak KESZ-ről történt megelőlegezése összhangjára vonatkozóan az ÁSZ zárszámadási vizsgálata megállapította, hogy az ellenőrzés befejezéséig nem állt rendelkezésre olyan szabályozás, amely az előírányzattal gazdálkodó szervezeti egységnél, az agrártámogatásokat kezelő MVH-nál átmenetileg szabad pénzeszközök kezelési szabályait, illetve annak intézményi hasznosítási módját legalább keretjelleggel meghatározza.

Az agrár- és vidékfejlesztési támogatások esetében a külső ellenőrzést végző **Igazoló Szerv** (ISZ) mind az EMGA, mind az EMVA tekintetében fenntartás nélküli véleményt adott ki és megállapította, hogy a Bizottsághoz benyújtandó EMGA és EMVA 2010. pénzügyi évre vonatkozó beszámolók minden lényeges vonatkozásban megbízhatóak, teljes és pontos képet adnak az EMGA és az EMVA terhére felszámított nettó összkiadás tekintetében.

Az ISZ megállapította, hogy a helyszíni ellenőrzések rendszere és működtetése a Kifizető Ügynökségnél hatékony és szabályszerű volt. Az ISZ – az ÁSZ zárszámadási jelentésével összhangban – az MVH BEF feladatellátását érintően megállapította, hogy feladatait a rá vonatkozó jogszabályok és elnöki utasítások követésével látta el.

Az ISZ egy nagy jelentőségű, pénzügyi korlátok konformitásával kapcsolatos hibát tárt fel: a SAPS jogcím 2009-re meghatározott pénzügyi keretét jelentős mértékben (3,8 M euró összegben) átlépte az MVH, amelynek oka a visszaosztási ráta kalkulációjához volt visszavezethető. Az ISZ továbbra is fenntartotta a keretfigyelés témakörhöz tartozó korábbi ajánlásait a keretfigyelési IIER-modul fejlesztésére, illetve az MVH-nál folyamatban lévő peres ügyek listájának összeállítására vonatkozóan.

Az ISZ közepes jelentőségű hiányosságként állapította meg továbbá, hogy a SAPS jogcím végrehajtási kézikönyve hiányos volt az előleg-fizetés feltételeinek meghatározása tekintetében, továbbá nem említette a részfizetések követelményeit (így nem lehetett megbizonyosodni arról, hogy az MVH csak akkor teljesít részfizetéseket, amennyiben minden szükséges ellenőrzés lezárult).

Az ISZ megállapította, hogy a könyvvizsgálat vonatkozásában a helyi akciócsoportok műveleteinek rendszeres ellenőrzése az EMVA IH részéről nem volt biztosított, ezért nem teljesült teljes mértékben azon uniós előírásának való megfelelés, amely szerint az IH fokozott felügyeletet gyakorol a helyi akciócsoportok felett.

Az EMVA-ból finanszírozott közvetlen és nem közvetlen jellegű támogatásokra az Igazoló Szerv az ellenőrzési tevékenységek közül a kifizetések engedélyezése,

adminisztratív ellenőrzések, valamint a hatáskör-átruházás tekintetében közepes jelentőségű megállapításokat tett.

Az VM ÚMVP „Önálló, építéssel nem járó gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez”, „Növénytermesztési létesítmények korszerűsítéséhez” és „Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez nyújtandó támogatás” jogcímeikkel kapcsolatos támogatási és kifizetési kérelmekre vonatkozó vizsgálata megállapította, hogy hiányosságok az engedélyezési dokumentumok, valamint a tervezés és kivitelezés kapcsán fordultak elő.

Az Európai Bizottság 2010-ben összesen hat ellenőrző látogatást tett Magyarországon. A cukoripari szerkezetátalakítás megfelelőségi ellenőrzése alapján a magyar hatóságok nem tettek eleget a követelményeknek, ugyanis a teljes leszerelésre járó támogatás igénybevétele ellenére a volt cukorgyári telepeken több épület (főleg siló) fennmaradt. A szerkezetátalakítási rendeletek eltérő értelmezése miatt kezdeményezett bilaterális tárgyalást követően Magyarország a Bizottság számára kiegészítő információkat küldött. A Tájékoztató készítésekor a vizsgálat még nem zárult le.

Az EMGA/EMVA kölcsönös megfeleltetés ellenőrzése keretében a Bizottság megállapította, hogy a magyar hatóságok nem tettek eleget a vonatkozó rendeletek követelményeinek és emiatt korrekciós intézkedéseket javasolt. Ajánlást tett továbbá az ellenőrzési rendszer általános felépítésére, a szankciókról szóló ellenőrzési statisztikákra, az ellenőrzési minta kiválasztására, a helyes mezőgazdasági környezeti állapotra vonatkozó előírások betartására, a helyszíni ellenőrzések lefolytatásának szigorítására, az ellenőrzési jelentésekkel kapcsolatos teendőkre, valamint a levonások és kizárások alkalmazására. A Tájékoztató készítésekor a vizsgálat még nem zárult le.

Az Egységes területalapú támogatások és a területalapú vidékfejlesztési támogatások 2008-2009-es időszakra vonatkozó megfelelőségi vizsgálat ajánlást tett a Mezőgazdasági Parcella Azonosító és a Földrajzi Információs Rendszerekben a referenciaparcellák aktualizálására (pl. belvíz miatt) és a repülőterek támogatható területekből való kizárására, az igénybejelentő rendszer értékelésére, valamint a helyszíni ellenőrzések eredményeinek naprakésszé tételére.

A termelői csoportokra és termelői szervezetekre vonatkozó ellenőrzés kapcsán a Bizottság kifogásolta az előzetes elismerések odaítélése során alkalmazott gyakorlatot. Az MVH által 2010-ig elvégzett ellenőrzések nem terjedtek ki az érintett termelői szervezetek éves közgyűléseiről készített jegyzőkönyvek ellenőrzésére. Az Európai Bizottság és a magyar hatóságok közötti kétoldalú egyeztetést követően a magyar hatóságok megküldték a Bizottság által kért kiegészítő információkat. A Tájékoztató készítésekor a vizsgálat nem zárult le.

Az ÚMVP II. tengelyhez tartozó agrár-környezetgazdálkodás és kedvezőtlen adottságú területek, intézkedéssel összefüggő irányítási, ellenőrzési és szankcionálási rendszer vizsgálata során a Bizottság többek között az agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalások alapkövetelményeinek tiszteletben tartására, ellenőrzésére, illetve megsértéséhez kapcsolódó szankciókra vonatkozóan tett megállapítást. A Bizottság és a magyar hatóságok között 2011 júniusában kétoldalú egyeztetésre került sor, a szankciókra vonatkozó egyeztetési pontok azonban továbbra is fennállnak, amelyre a Bizottság kiegészítő infor-

mációkat kért. A választervezet összeállítása a Tájékoztató készítésekor folyamatban volt.

Az Bizottság a 2009-es EMVA mezőgazdasági üzemek korszerűsítése és Termelői Csoportok elismerése tárgyában végzett vizsgálatát követően jelentős mértékű – 20 millió euró összegű – kizárást helyezett kilátásba. Az MVH megítélése szerint a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése jogcím kezelése során a pénzügyi kockázat lényegesen kisebb volt, mint amit a Bizottság feltételez. A további egyeztetések keretében pótlólagos adatszolgáltatásra került sor, valamint a hatóságok egy független szakértő általi vizsgálatot folytattak le. A Tájékoztató készítésekor a vizsgálat nem zárult le.

Az EMOGA Garancia Részleg számlaelszámolása tárgyában végzett, a borágazat, és különösen a szőlőültetvények termelésből való kivonására, valamint a szőlőültetvények szerkezetátalakítására és átállítására, továbbá a melléktermékek lepárlására irányuló vizsgálata során felmerült észrevételek alapján nem nyújtott be pénzügyi korrekcióra javaslatot.

Az ECA a mezőgazdasági üzemek korszerűsítése intézkedéssel kapcsolatban (ÚMVP 121. intézkedése) 2010-ben lefolytatott teljesítményellenőrzésének legfőbb megállapításai a vidékfejlesztési programok támogatásának célzatosságára, a beruházási intézkedés megvalósításának tagállami módszereire, valamint az egyes jóváhagyott beruházásoknak az ÚMVP-ben megfogalmazott igényeinek kielégítésére, illetve bizonyítékok (jelentések, tanulmányok értékelések az intézkedés hatásairól) gyűjtésére vonatkoztak. A magyar hatóságok észrevételeit – amely szerint nem lehetséges a már meglévő beruházási eszközök egyszerű cseréje (pótló beruházások) – az ECA-nak továbbították, az ECA válasza a Tájékoztató készítéséig nem érkezett meg.

Az ECA az egységes területalapú támogatásokkal (SAPS) kapcsolatos helyszíni ellenőrzése során feltárt egy vélelmezett számszerűsíthető hibát és egy vélelmezett ismert hibát: a nemzeti keretösszeg 2009-es túllépését és egy rosszul lemerített területre kifizetett támogatási összeg miatti túligénylést. A magyar hatóság megindokolta az előírt pénzügyi kerettől való eltérés okát, valamint részletes tájékoztatást adott a végső kedvezményezetttektől a túlfizetések visszatérítésére alkalmazott eljárásokról és annak a támogatási összegekre való hatásairól.

Az ellenőrzési rendszer harmadik szintjén található Különleges Szolgálat a 2009/2010-es ellenőrzési időszakra 73 gazdálkodót választott ki, valamennyi ellenőrzési tervben szereplő ellenőrzés lezárult. A 2010/2011-es EMGA ellenőrzési tervben 102 terv szerinti, illetve további 6 terven felüli utólagos ellenőrzés szerepelt. 2011. június 30-ig 101 utólagos ellenőrzés fejeződött be, a fennmaradó 7 utólagos ellenőrzés – folyamatban lévő belföldi és külföldi keresztellenőrzések miatt – felfüggesztés alatt állt. Külföldi megkeresés alapján a Különleges Szolgálat 2010-ben két vizsgálatot folytatott le, a vizsgálat eredményéről a megkereső tagállamot tájékoztatta. A Különleges Szolgálat 2010-ben öt esetben élt megkereséssel külföldi különleges szolgálatok felé, a megkeresésekre minden esetben érkezett válasz.

A **SAPARD** Igazoló Szervi ellenőrzése 2010-ben a projektek működtetési időszakát érintő, valamint a fennálló követelések kezelésére vonatkozó SAPARD ügynökségi feladatok vizsgálatára irányult. A vizsgálat külön szempontként ki-

terjedt a projektek pénzügyi zárására, a szabálytalanságkezeléssel kapcsolatos eljárásrendek és érintett projektek vizsgálatára. Az akkreditációs kritériumok tekintetében a szervezet és erőforrások, illetve írásos eljárások esetében kis jelentőségű megállapításokat és ajánlásokat tettek, a hatáskörök elválasztását és a belső ellenőrzést megfelelőnek találták.

A korábbi évekhez hasonlóan az Igazoló Szerv rámutatott, hogy a humán erőforrás kapacitás továbbra sem volt elégséges minden kirendeltség esetében a monitoring feladatok ellátásához. A dokumentum-alapú monitoring tevékenységek ellátásában elmaradásokat tapasztaltak több kirendeltség esetében az éves jelentések ellenőrzésében és értékelésében.

A projektek pénzügyi zárása kapcsán az ISZ megállapította, hogy a Működési Kézikönyv megfelelően tartalmazta a kapcsolódó feladatokat, így a zálogjog, a felhatalmazó levelek, illetve egyéb biztosítékok törlésére vonatkozó eljárásrendet, továbbá a kirendeltségeknél ellenőrzött projekt mappákban található dokumentációt megfelelőnek találták.

A szabálytalanságkezelésre vonatkozó eljárásrendi vizsgálat során az ISZ megállapította, hogy az eljárásrendek az MVH visszalépésére, szabálytalanság miatt történő elállásra elegendő mozgásteret biztosítottak, az MVH számára nem adtak lehetőséget elállás jogtalan kezdeményezésére. A Kirendeltségeknél az ügyek nyomon követhetőek voltak, a szabálytalanságkezelési eljárás dokumentumai elérhetőek voltak a projekt mappákban. A követelések nyilvántartásának teljességét, pontosságát, illetve kezelését az Igazoló Szerv megfelelőnek ítélte.

Melléklet: 5 db 22 lap

MELLÉKLETEK

- 1. sz. Rövidítésjegyzék
- 2. sz. Magyarország és az Európai Unió közötti költségvetési kapcsolatok 2004-2010
- 3/A. sz. A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatban megjelenő EU-támogatások és a hozzájuk kapcsolódó hazai finanszírozás összege
- 3/B. sz. A költségvetésen kívüli finanszírozással lebonyolított EU-támogatások
- 4. sz. A strukturális és agrártámogatások hazai irányítási és ellenőrzési rendszerre
- 5. sz. A Tájékoztató alapjául szolgáló, 2010. évre vonatkozó ellenőrzések, jelentések és beszámolók

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ÁROP	Államreform Operatív Program
ÁSZ	Állami Számvevőszék
AT-HU	Ausztria-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013
AVOP	Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program
BEF	Belső Ellenőrzési Főosztály
DAOP	Dél-alföldi Operatív Program
DAS	Déclaration d'Assurance Megbízhatósági Nyilatkozat
DDOP	Dél-dunántúli Operatív Program
ÉAOP	Észak-alföldi Operatív Program
ECA	Európai Számvevőszék European Court of Auditors
EGT	Európai Gazdasági Térség
EH	Ellenőrzési Hatóság
EHA	Európai Halászati Alap
EIA	Európai Integrációs Alap
EKKE	Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység
EKOP	Elektronikus Közigazgatás Operatív Program
EMA	Európai Menekültügyi Alap
EMGA	Európai Mezőgazdasági Garancia Alap
EMIR	Egységes Monitoring Információs Rendszer
EMOGA (OR)	Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap (Orientációs Részlege)
ÉMOP	Észak-magyarországi Operatív Program
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENPI	European Neighbourhood and Partnership Instrument Európai Szomszédsági és Partnerségi Eszköz
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA	Európai Szociális Alap
ETE	Európai Területi Együttműködés
EU	Európai Unió
EU10	Az EU-hoz 2004. május 1-jén csatlakozott 10 tagállam
EU15	Az EU tagállamai 2004. május 1-jét megelőzően
EU25	Az EU tagállamai a 2004. május 1-jén csatlakozott 10 tagállammal együtt
EU27	Az EU 27 tagállama 2007. január 1-jétől
EUTAF	Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság
EVA	Európai Visszatérési Alap
FEUVE	folyamatba épített előzetes, és utólagos vezetői ellenőrzés
FVM	Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium

GDP	Gross Domestic Product (Bruttó Hazai Termék)
GNI	Gross National Income (Bruttó Nemzeti Jövedelem)
GOP	Gazdaságfejlesztési Operatív Program
GVOP	Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
HEFOP	Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
HOP	Halászati Operatív Program
HOPE	Halászati Orientációs Pénzügyi Eszköz
HU-RO	Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013
HU-SK	Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013
IgH	Igazoló Hatóság
IH	Irányító Hatóság
IIER	Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszer
IMIR	INTERREG Monitoring és Információs Rendszer
IMS	Irregularity Management System Internetalapú szabálytalanságjelentési rendszer
INTERACT	INTERREG Animation Cooperation and Transfer INTERREG ösztönzés, együttműködés és átadás
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Előcsatlakozási Támogatási Eszköz
ISPA	Instrument for Structural Policies for Pre-Accession (Strukturális Politikák Csatlakozás Előtti Eszköze)
ISZ	Igazoló Szerv
JEREMIE	Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises (Közös európai források a kis- és középvállalkozásoknak)
KA	Kohéziós Alap
KAP	Közös Agrárpolitika
KDOP	Közép-dunántúli Operatív Program
KEHI	Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
KEOP	Környezet és Energia Operatív Program
KESZ	Kincstári Egységes Számla
KFF	Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály
KH	Kifizető Hatóság
KHA	Külső Határok Alap
KIKSZ	Közlekedésfejlesztési Integrált Közreműködő Szervezet
Kincstár	Magyar Államkincstár
KIOP	Környezetvédelmi és Infrastruktúra Operatív Program
KMOP	Közép-magyarországi Operatív Program
KÖFI	Környezetvédelmi Fejlesztési Igazgatóság (volt KvVM FI)
KÖZOP	Közlekedés Operatív Program
KSZ	Közreműködő Szervezet
KvVM FI	Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága

LEADER	Liaison Entre Actions pour le Developpement de l'Economie Rurale (Akción a vidék gazdaságfejlesztéséért)
MVH	Mezőgazdasági- és Vidékfejlesztési Hivatal
NAO Iroda	Nemzeti Programengedélyező Iroda (National Authorising Office)
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NFT	Nemzeti Fejlesztési Terv
NFÜ	Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NVT	Nemzeti Vidékfejlesztési Terv
NYDOP	Nyugat-dunántúli Operatív Program
OLAF	Office Européen de Lutte Anti-Fraude (Európai Csalásellenes Hivatal)
OLAF KI	OLAF Koordinációs Iroda
OP	Operatív Program
PM	Pénzügyminisztérium
ROP	Regionális Fejlesztés Operatív Program
SAPARD	Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development (Különleges Előcsatlakozási Program a Mezőgazdaság és Vidékfejlesztés támogatására)
SAPS	Single Area Payment Scheme (Egyszerűsített Területalapú Támogatás; közvetlen termelői támogatás)
SI-HU	Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013
SLA	Service Level Agreement Szolgáltatási szint megállapodás
TÁMOP	Társadalmi Megújulás Operatív Program
TIOP	Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program
ÚMFT	Új Magyarország Fejlesztési Terv
ÚMVP	Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
VM	Vidékfejlesztési Minisztérium
VOP	Végrehajtás Operatív Program
Zárszámadás	1117. sz. jelentés a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről

Magyarország és az Európai Unió közötti költségvetési kapcsolatok 2004-2010

millió Ft

Az uniós költségvetésbe történt befizetések	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vámok	13 461,0	26 571,9	26 913,8	27 980,9	26 689,4	24 883,2	34 275,4
Cukorilletékek/termelési díjak		1 546,6	600,0	-59,4	1 637,4	471,1	162,5
Tradicionális saját források összesen	13 461,0	28 118,5	27 513,8	27 921,5	28 326,8	25 354,3	34 437,9
Áfa alapú hozzájárulás	19 111,5	26 820,8	30 456,5	34 905,2	38 534,0	32 082,8	32 859,7
GNI alapú hozzájárulás	88 320,3	141 970,7	139 025,9	135 668,5	149 643,8	159 188,9	184 536,4
Brit korrekció	12 289,6	17 478,6	16 129,5	18 946,3	22 403,2	16 135,8	11 092,5
Holland-svéd GNI (2009-től)						1 707,0	1 698,1
(Egyszeri) Pótlólagos befizetés						14 543,4	
Nemzeti hozzájárulás összesen	119 721,4	186 270,1	185 611,9	189 520,0	210 581,0	223 657,8	230 186,7
Egyéb		374,4					

millió Ft

A Költségvetésben megjelenő kiadási jogcímek (EU + hazai támogatás)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Nemzeti Fejlesztési Terv	5 608,3	121 834,2	233 115,2	209 521,4	116 753,8	32 037,1	22 765,0
ÚMFT				10 003,1	124 957,5	468 807,9	729 080,1
Egyéb strukturális tám.	1,8	968,7	7 953,8	11 642,3	8251,2	2625,0	9 566,9
Kohéziós Alap/ISPA	19 625,1	44 410,6	100 188,0	94 682,6	107 444,4	123 478,8	89 925,9
Schengen Alap	0,0	3 248,9	9 678,6	35 580,3	591,1		—
Nemzeti Vidékfejlesztési Terv	0,0	49 681,8	65 938,4	66 835,7	9911,8	810,7	483,5
ÚMVP				18 704,2	84 803,0	184 496,6	167 019,1
SAPARD	14 949,5	29 712,0	9 196,3	1 398,3	-	183,8	43,5
Halászati Operatív Program						52,7	1 467,0
PHARE/Átmeneti támogatás	43 841,6	32 801,5	39 937,6	5 203,5	4386,8	1464,3	626,1
Egyéb európai uniós tám.	—	2 027,3	4 484,1	5 440,1	11 896,8	15 290,2	19 760,3
Kiadások összesen	84 026,3	284 685,0	470 492,0	459 011,5	468 996,4	829 247,1	1 040 737,4
Uniós támogatások utólagos megtérülése*	42 813,4	8 457,7	7 773,9	—	51 102,6	28 670,5	-8 734,4
Költségvetésben megjelenő EU és központi költségvetési források összesen	126 839,7	293 142,7	478 265,9	459 011,5	520 099,0	866 069,2	1 032 003,0

* (utolsó 5, 20 %-ok Európai Bizottság általi megtérítése, illetve a hazaiként indult, majd uniós finanszírozásba vont projektek esetében az uniós bevételek utólagos elszámolása)

millió Ft

Közvetlenül KESZ-en át finanszírozott költségve- tésen kívüli tételek	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Agrárpiaci támogatások*	855,0	159 133,3	19 826,5	47 653,2	47 623,7	91 421,0	49 748,7
Közvetlen területalapú tá- mogatások	77 647,0	148 022,9	93 405,7	119 992,1	156 173,0	228 712,1	247 412,0
Összesen	78 502,0,	307 156,2	113 232,2	167 645,3	203 796,7	320 133,1	297 160,7

* agrárpiaci és intervenciók támogatások

Forrás: ÁSZ adott évi Költségvetés végrehajtásáról szóló jelentései

**A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetésének
végrehajtásáról szóló törvényjavaslatban megje-
lenő EU-támogatások és a hozzá kapcsolódó
hazai társfinanszírozás összege**

millió Ft

A központi költségvetésben megjelenő, az EU-tól érkezett összegek, illetve az ezekhez kapcsolódó hazai források	Kiadás EU forrásból	Kiadás központi költségvetési forrásból	Kiadás összesen
NFT	0,0	22 765,0	22 765,0
KA	19 020,7	70 905,2	89 925,9
ÚMFT	669 375,2	59 704,9	729 080,1
Egyéb strukturális támogatások	1 769,7	7 797,2	9 566,9
NVT	0,0	483,5	483,5
ÚMVP	112 692,1	54 327,0	167 019,1
HOP	1 098,4	368,6	1 467, 0
SAPARD	0,0	43,5	43,5
Átmeneti támogatás programjai	215,7	410,4	626,1
Egyéb európai uniós támogatások	9 806,5	9 953,8	19 760,3
Visszatérítés (beleértve az uniós támogatások utólagos megtérülését)	-8 734,4	0,0	-8 734,4
Támogatások összesen*	805 243,9	226 759,1	1 032 003,0

A költségvetésen kívüli finanszírozással lebonyolított EU-támogatások

Közvetlenül KESZ-en át finanszírozott költségvetésen kívüli tételek	Összes KESZ finanszírozás (M Ft)
Közvetlen termelői támogatások (SAPS)	247 412,0
Agrárpiaci támogatások	46 051,0
Exporttámogatások	480,9
Belpiaci támogatások	19 143,6
Egyéb agrárpiaci támogatások	26 913,9
Ebből elkülönített cukortámogatás	11 064,4
Intervenció	3247,7
Intervencióhoz kapcsolódó raktározási szállítási költségtérítés	2950,1
Intervencióhoz kapcsolódó finanszírozási költségtérítés	297,6
Költségvetésen kívüli tételek összesen	297 160,7

A strukturális és agrártámogatások hazai irányítási és ellenőrzési rendszere

A strukturális támogatások hazai irányítási és ellenőrzési rendszere

A strukturális jellegű források fogadásához, illetve felhasználásának lebonyolításához szükséges hatékony intézményrendszer kialakítása érdekében a Kormány 2006. július 1-jével a korábbi Nemzeti Fejlesztési Hivatal általános jogutódjaként létrehozta a **Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget** (NFÜ), amelynek keretében látták el feladataikat a 2004-2006-os és a 2007-2013-as programozási időszakok (NFT, ÚMFT) Operatív Programjainak **irányító hatóságai**. Az NFÜ felügyeletét az új kormányzati struktúrában a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium látja el.

Az NFÜ továbbá ellátta az EQUAL, INTERREG közösségi kezdeményezés programokkal, a Kohéziós Alappal, illetve az IPA, az ENPI pénzügyi alapokkal és egyes ETE programokkal kapcsolatos irányító hatósági feladatokat. Felelőssége kiterjedt a PHARE-ral, a Schengen Alappal, az Átmeneti Támogatással, a Norvég/EGT Finanszírozási Mechanizmussal, illetve a Svájci-Magyar Együttműködési Programmal kapcsolatos előkészítési, szervezési és koordinációs feladatokra is.

Az irányító hatóságok feladataik egy részét **közreműködő szervezetekre** (KSZ) delegálták a felelősségük megtartása mellett. Az ÚMFT végrehajtására 15 közreműködő szervezet került kijelölésre.

Az OP-k pénzügyi zárását követően az IH-k és a KSZ-ek feladatai még nem zárultak le, mert a projektek fizikai zárása után is nyomon kell követni azok fenntartását, helyszíni ellenőrzéseket kell végezni, vizsgálni kell a fenntartás szabályosságát és kezelni kell a követeléseket.

A **NAO Iroda**, mint **Kifizető/Igazoló Hatóság** a kiadások megfelelő igazolása érdekében a pénzügyi lebonyolítás tekintetében a teljes rendszer ellenőrzésére volt jogosult. A szabálytalansági jelentések készítése és Európai Bizottság részére történő megküldése során összekötő, kontroll szerepet látott el a végrehajtó szervezet és az OLAF Iroda között. A Kifizető/Igazoló Hatóság továbbá tényfeltáró látogatásokat és tényfeltáró vizsgálatokat végzett annak érdekében, hogy megalapozottan tanúsítsa a költségnyilatkozatban szereplő kiadásokat hitelesítő szervezetek (IH, KSZ) irányítási és ellenőrzési rendszerének hatékony működését, a jogszabályi előírásokkal való összhangját.²²

Az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmussal, valamint más támogatási eszközökkel összefüggésben a NAO Iroda ellátta a vonatkozó nemzetközi szerződésekből adódó, a pénzügyi lebonyolítással, számviteli nyilvántartással, költségigazolási és ellenőrzési tevékenységgel összefüggő feladatokat. Továbbá ellátta az Európai Unió által támasztott követelményeknek megfelelő és a PM/NGM feladat-

²² 2011. január 1-jétől jogszabályi kijelölés alapján a NAO Iroda feladatait a Magyar Államkincstár keretei között folytatja tevékenységét.

körébe rendelt pénzügyi lebonyolítási, számviteli és intézményfejlesztési feladatokat az előcsatlakozási eszközök és az Átmeneti Támogatás tekintetében.

Az **Állami Számvevőszék** – mint az Országgyűlés pénzügyi-gazdasági ellenőrző szerve, illetve az állam legfőbb pénzügyi ellenőrző szerve – külső ellenőrként jogosult az államháztartás teljes körét érintő vizsgálatokra, valamint az EU-ból érkező támogatások felhasználását, illetve az Uniót megillető befizetéseket ellenőrizve hatékonyan részt vesz az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében.

A 2010 decemberében megújult **középtávú ÁSZ-stratégia** célja, hogy az ÁSZ szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, és ezzel hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Ennek érdekében a szabályszerűségi követelmények érvényesítése mellett az ÁSZ előtérbe helyezi a közpénzekből finanszírozott programok és projektek teljesítmény-ellenőrzését. Új stratégiája kiemeli az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését is.

Az új stratégia szerint a költségvetés véleményezése új hangsúlyokat kap. Továbbá a megbízható pénzügyi menedzsment érvényesítése érdekében az uniós és egyéb nemzetközi források és kötelezettségek vizsgálatában az ÁSZ erősíteni kívánja tanácsadói szerepét, kiemelt figyelmet fordítva az EU Bizottság és az Európai Számvevőszék hazánkat érintő ellenőrzéseivel kapcsolatos együttműködésre.

A kormányzati struktúraváltást követően 2010. július 1-től az **Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság** (EUTAF) látta el a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal (KEHI) jogutódjaként az ERFA-ból, az ESZA-ból és a Kohéziós Alapból származó, valamint egyéb európai uniós és nemzetközi támogatások tekintetében az **ellenőrzési hatósági, illetve egyéb ellenőrzési feladatokat**. Hazánkban az Európai Bizottság által előírt éves összegző jelentés (Annual Summary) összeállítását is a KEHI/EUTAF végezte. Az EUTAF szervezetileg elkülönült és tevékenységében független az irányító és az igazoló hatóságoktól, valamint valamennyi közreműködő szervezettől; felügyeletét az államháztartásért felelős miniszter látta el.

A támogatási programok végrehajtását szabályozó hazai jogszabályokban előírt belső ellenőrzési funkciót az érintett szervezetek funkcionálisan független **belső ellenőrzési** részlegei látták el. Az uniós támogatások ellenőrzési rendszerében a belső ellenőrzés is több szinten történik.

Az **NFÜ Belső Ellenőrzési Főosztálya** felelős az Ügynökség szervezeti egységeinek (így az IH-k) belső ellenőrzéséért, a nemzetközi támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezetteknel és a támogatások lebonyolításában részt vevő szervezeteknel való ellenőrzésért, valamint az NFÜ-nél végzett külső ellenőrzések nyilvántartásáért, koordinálásáért és meghatározott esetekben a szabálytalansági bizottságok munkájában való részvételért.

A **folyamatba épített ellenőrzések** legfontosabb részét a közreműködő szervezetek, illetve a közbeszerzés tekintetében az Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység végezték.

A **Magyar Államkincstár** az NFÜ-vel kötött Együttműködési Megállapodás alapján utólagosan ellenőrzi a kedvezményezettek által benyújtott pályázatok és elszámolások KSZ-ek által történő feldolgozását és a tranzakciók EMIR-ben történő rögzítésének szabályosságát. A Kincstár ellenőrzi továbbá a KSZ-ek által készített kifizetési előrejelzéseket, amennyiben erre az NFÜ-től felkérést kap. A tényfeltáró vizsgálatok mellett a Kincstár az NFÜ által meghatározott KSZ-ekkel közösen, illetve az NFÜ által meghatározott projekteknél önállóan is első szintű helyszíni ellenőrzéseket végez.

Az operatív programok **folyamatos nyomon követése a Monitoring Bizottságok működtetése** útján történt. Az ÚMFT monitoring bizottságok jellemzően évente két alkalommal megtárgyalták a programok előrehaladását, az OP-k esetleges módosítását, az ellenőrzések tapasztalatait, az akcióprogramokat. A **projekt szintű monitoringgal** kapcsolatos feladatokat a közreműködő szervezetek végezték, ennek keretében kezelték a projekt előrehaladási és fenntartási jelentéseket. A projektszintű **pénzügyi monitoring** eszközeként az EMIR többek között a programok/projektek adatainak gyűjtésére, rendszerezésére és szolgáltatására szolgált. A támogatások kezelésében résztvevő intézmények az EMIR-t használták végrehajtási, kifizetési, ellenőrzési és monitoring feladataik, illetve a kapcsolódó tájékoztatási kötelezettségeik ellátása során.

Az uniós agrártámogatások irányítási és ellenőrzési rendszere

Az agrártámogatások tekintetében **illetékes és irányító hatóság** 2010-ben a kormányváltás előtt a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter volt, a kormányátalakítás óta (2010. május 29-től) a vidékfejlesztési miniszter; az EMVA-val, EMGA-val kapcsolatos kifizető ügynökségi és EHA-val kapcsolatos közreműködő szervezeti feladatokat a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) látta el.

Az MVH a (földművelésügyi és) vidékfejlesztési miniszter irányítása alatt álló, önálló jogi személyiséggel rendelkező, önállóan gazdálkodó, az előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező központi költségvetési szerv. Az engedélyezés funkció egyes elemeit az MVH más szervek bevonásával, együttműködésével látta el vagy a feladat kihelyezése útján gondoskodott ellátásukról.

Az agrártámogatások **első ellenőrzési szintjét** a tagállami Kifizető Ügynökség (MVH) intézményrendszerének megfelelőségi vizsgálata jelentette. Az Illetékes Hatóság féléves és időközi igazoló szervi vizsgálatok keretében folyamatosan nyomon követte az akkreditációs feltételek teljesülését, a korábbi évek jelentéseiben megfogalmazott megállapítások teljesülését.

Az **ellenőrzések második szintjét** a kifizető ügynökség, valamint az Illetékes Hatóság ellenőrzési funkciói jelentették.

Harmadik szinten a Vám- és Pénzügyőrség (VP) hajtotta végre az EMGA-ból történt kifizetésekhez kapcsolódó export-visszatérítéses kiviteli eljárásokhoz kapcsolódóan a folyamatba épített (fizikai-, megfelelőségi-, kicserélési ellenőrzéseket) és az EMGA-ból finanszírozott kifizetésekhez kapcsolódó utólagos ellenőrzéseket. Ezen felül a Központi Ellenőrzési Parancsnokságon felállított Kü-

lönleges Szolgálat felügyelte a 485/2008/EK tanácsi rendeletben szabályozott utólagos vállalatellenőrzések végrehajtását. 2010. december 31-ig a Különleges Szolgálat a VP Központi Ellenőrzési Parancsnokság önálló osztályaként működött, az EMGA-ból finanszírozott kifizetésekhez kapcsolódó utólagos ellenőrzéseket a regionális ellenőrzési központok végezték.

A vámhatóság végezte az 1276/2008/EK rendelet által szabályozott, visszatérítésre jogosult mezőgazdasági termékek kiviteli eljárásához kapcsolódó folyamatba épített fizikai és kicserélési ellenőrzéseket.

Az új kormányzati struktúrában a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatalában a Stratégiai Elnökhelyettes irányítása alatt álló Kockázatkezelési és Kockázatelemzési Főosztály önálló osztályaként folytatta tevékenységét a Különleges Szolgálat.

2011-től megszűntek a regionális ellenőrzési központok, feladataikat a megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatóságok, illetve a Kiemelt Adózók Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága látják el. Az EMGA utólagos ellenőrzések végrehajtása a megyei (fővárosi) vám- és pénzügyőri igazgatóságok és a Kiemelt Adózók Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága hatáskörébe került.

A **negyedik ellenőrzési szintet** az éves pénzügyi elszámolások, azok bizottsági ellenőrzései jelentették. Az Európai Bizottság többéves megfelelési vizsgálata a Kifizető Ügynökség éves beszámolóját az **Igazoló Szerv** igazolásával együttesen értékelte.

A 2010. EMGA, EMVA pénzügyi év tekintetében az EMGA és EMVA pénzügyi alapok igazoló szervi tevékenységét a VM-mel kötött szerződés alapján a KPMG Hungária Kft. és a KPMG Tanácsadó Kft. konzorciuma látta el, illetve külön megbízás keretében további ellenőrzéseket végzett, amelyet eredményét beépítették az igazoló szervi jelentésbe. Az Igazoló Szerv elvégezte a Kifizető Ügynökség 2010. EMGA/EMVA pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójának vizsgálatát, valamint ellenőrizte a Kifizető Ügynökség által működtetett belső ellenőrzési rendszereket.

Az MVH Belső Ellenőrzési Főosztály ellenőrizte az EMGA, EMVA és EHA uniós pénzügyi forrásainak felhasználásait, az AVOP és SAPARD programok kijelölt monitoring feladatait, valamint a nemzeti támogatások, továbbá a hivatal működését befolyásoló gazdasági és pénzügyi folyamatokat.

A SAPARD program zárását követően az MVH feladata a működtetés alatti monitoring és az ehhez kapcsolódó ex-post ellenőrzések lebonyolítása (amely magában foglalja egyrészt a projektek megvalósításának és működtetésének nyomon követését, másrészt a program monitoring feladatok ellátását). Az MVH jelentési kötelezettségei azonban a SAPARD Program zárásával megszűntek az EU Bizottság, az Irányító Hatóság és a SAPARD Monitoring Bizottság felé.

A SAPARD Igazoló Szerv 2007-2011. évi nyomon követési és zárás utáni feladatait 2010-ben az EMGA igazoló szerve, a KPMG látta el.

Szabálytalanságok kezelése

A megosztott igazgatással kezelt programok esetében a tagállam felelős többek között az uniós forrásokkal kapcsolatos szabálytalanságok és egyéb visszaélések kivizsgálásáért és kezeléséért, valamint a szükséges korrekciós intézkedések megtételéért. Eltérő szabályok érvényesültek a strukturális és kohéziós támogatásokat a polgári jogi jogviszonyban kezelő NFÜ-nél és az agrártámogatásokat közigazgatási jogviszonyban kezelő MVH-nál.

A **kohéziós támogatások** tekintetében a szabálytalanságok kezelése az IH-k felelősségi körébe tartozik. A nyilvántartás vezetése az EMIR-ben történik. Az IH a szabálytalansági eljárások indításáról, a megtett intézkedésekről és azok eredményeiről jelentést küld a Kifizető/Igazoló Hatóság részére, amelyet az továbbít az OLAF Koordinációs Iroda (OLAF KI) részére. Az **agrártámogatásokat** kezelő MVH eljárása a közigazgatási hatósági eljárás szabályain alapult, a szabálytalanságkezelés beépült az ügykezelés folyamatába. A szabálytalanságokról nem vezettek elkülönített nyilvántartást. Az MVH szabálytalanságnak csak azokat az eseteket tekintette, amelyekben szabálytalanság miatt jogerős, végrehajtható, támogatást visszakövetelő határozat született. Az MVH az IIER-ből jelentette a szabálytalanságokról az OLAF KI részére.

Az uniós támogatások vonatkozásában kezelt szabálytalanságok alapján készített szabálytalansági jelentéseket az OLAF Koordinációs Iroda tartja nyilván, valamint elemzi és továbbítja az OLAF felé. Főszabályként 2006-tól azon szabálytalansági esetekről kell információt szolgáltatni az OLAF részére, ahol a szabálytalansággal érintett összeg uniós része eléri a 10 000 eurót²³.

Az **OLAF Koordinációs Iroda** az OLAF és az uniós forrásokat kezelő hazai intézményrendszer közötti összekötő pontként működött, amelynek keretében egyik fő alapeladataként koordinálta és elősegítette az OLAF és a hazai szervezetek közötti információcserét a Közösség pénzügyi érdekeit sértő tevékenységekkel kapcsolatban. A hazai szabályozás adta lehetőségek függvényében eltérő minőségben és módon vett részt, illetve koordinálta az EU pénzügyi érdekeinek védelméhez kapcsolódó jogi, adminisztratív és operatív kötelezettségek hazai végrehajtását. A Koordinációs Iroda többek között közreműködött a hazai szabálytalanságkezelési rendszer fejlesztésében, a szakmai eszmecsere elősegítésében, együttműködött az OLAF-fal az általa végzett vizsgálatok tekintetében, beleértve a Magyarországon lefolytatott helyszíni ellenőrzéseket.

²³ Nem kell továbbá jelentést tenni a kedvezményezett csődje miatti, a kedvezményezett által önként bejelentett és a kifizetés előtt feltárt tételekről.

A 2004-2006-os programozási periódus strukturális támogatásait kezelő főbb intézmények

Támogatási program / alap	Irányító hatóság	Kifizető hatóság	Közreműködő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet
NFT	NFÜ	NAO Iroda ²⁴	Jogszabályban meghatározott	KEHI/EUTAF
Kohéziós Alap	NFÜ	NAO Iroda	KvVM FI (2010. november 1-től KöFI), KIKSZ Közlekedésfejlesztési Zrt.	KEHI/EUTAF
INTERREG (IIIA) ²⁵	NFÜ	NAO Iroda, VÁTI Nonprofit Kft.	VÁTI Nonprofit Kft. (közös technikai titkárság is)	KEHI/EUTAF
EQUAL	NFÜ	NAO Iroda	ESZA Kht.	KEHI/EUTAF
Átmeneti támogatás (Phare)	Nemzeti Segélykoordinátor: NFÜ	NAO Iroda	VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF

A 2007-2013-as programozási periódus kohéziós támogatásait kezelő főbb intézmények

Támogatási program / alap	Irányító hatóság	Igazoló hatóság	Közreműködő szervezet	Ellenőrzési hatóság
ÚMFT	NFÜ	NAO Iroda	Jogszabályban meghatározott	KEHI/EUTAF
ETE ²⁶	NFÜ	NAO Iroda	Közös Technikai Titkárság: VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF
IPA	NFÜ	NAO Iroda	VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF
ENPI	NFÜ	NAO Iroda	VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF
Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program 2007-2013	NFÜ	NAO Iroda	Közös Technikai Titkárság: VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF
Közép-Európa Transznacionális Együttműködési	a feladatokért a külföldi partner felelős a nemzeti feladatokat ellátó magyar intézmények közreműködésével			

²⁴ 2011. január 1-jétől jogszabályi kijelölés alapján a NAO Iroda feladatait a Magyar Államkincstár keretei között folytatja tevékenységét.

²⁵ Az AT-HU és SLO-HU-CRO programok esetében a feladatokért a külföldi partner felelős a nemzeti feladatokat ellátó magyar intézmények közreműködésével

²⁶ Az AT-HU és SI-HU programok esetében a feladatokért a külföldi partner felelős a nemzeti feladatokat ellátó magyar intézmények közreműködésével.

Támogatási program / alap	Irányító hatóság	Igazoló hatóság	Közreműködő szervezet	Ellenőrzési hatóság
Program 2007-2013				
SZMÁ (EIA, EMA, EVA, KHA)	Felelős hatóság, illetve Hitelesítő hatóság: Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, az új kormányzati struktúrában a Belügyminisztérium			KEHI/EUTAF

Egyéb nemzetközi együttműködési támogatásokat kezelő főbb intézmények

Támogatási program / alap	Végrehajtásért felelős szervezet	Kifizető hatóság	Közreműködő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet
Norvég/EGT	Nemzeti Kapcsolattartó: NFÜ	NAO Iroda	VÁTI Nonprofit Kft.	KEHI/EUTAF
Svájci-magyar Együttműködési Program	Nemzeti Koordinációs Egység: NFÜ	NAO Iroda	VÁTI Nonprofit Kft., Magyar Vállalkozásfinanszírozási Zrt.	KEHI/EUTAF

Agrártámogatásokat kezelő főbb intézmények

Támogatási program / alap	Irányító hatóság	Illetékes hatóság	Kifizető ügynökség	Igazoló szerv	Egyéb intézmények
ÚMVP (EMGA)	FVM/VM	FVM/VM	MVH	KPMG	
EMVA	FVM/VM	FVM/VM	MVH	KPMG	MÁK
NVT	FVM/VM	FVM/VM	MVH	KPMG	
AVOP	FVM/VM	FVM/VM	KSZ	KEHI/EUTAF	NFÜ
SAPARD	FVM/VM	FVM/VM	MVH	KPMG	

A Tájékoztató alapjául szolgáló, 2010. évre vonatkozó ellenőrzések, jelentések és beszámolók

Az ÁSZ által lefolytatott ellenőrzések

Ellenőrzés címe	Hivatkozási szám
Jelentés az EU támogatások felhasználása során alkalmazott szabálytalanság-, adósság- és követeléskezelési folyamatok ellenőrzéséről	1010
Jelentés a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásának ellenőrzéséről	1110
Jelentés a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről	1117

Az Ellenőrzési Hatóság által összeállított jelentések

Ellenőrzés címe	Hivatkozási szám
Összefoglaló ellenőrzési jelentés – Svájci-magyar Együttműködési Program 2008. május 22. – 2010. december 31. közötti időszaka	35-29/93/2011.
Zárónyilatkozat és beszámoló – Kohéziós Alap – 2000/HU/16/P/PT/001– Budapest-Cegléd-Szolnok-Lőkösháza vasút-vonal átépítése (I. ütem: Vecsés-Szolnok vonalszakasz)	13-8/14/2010.
Zárónyilatkozat és beszámoló – Kohéziós Alap – 2001/HU/16/P/PT/007 Budapest-Cegléd-Szolnok-Lőkösháza vasútvonal rehabilitációja (II. ütem: a Budapest-Vecsés és a Solnok-Lőkösháza vonalszakasz I. fázis: a Solnok Mezőtúr és a Békéscsaba – Lőkösháza vonalszakasz)	35-378/1/2010.
Magyarország–Szlovákia–Ukrajna Szomszédsági Program (CCI szám: 2004CB160PC002): Záró beszámoló magyar része az 1260/1999/EK rendelet 38. cikk 1 bekezdés f) pontja és a 438/2001/EK Rendelet 15. cikk f) pontja szerint	13-26/25/2010.
Magyarország–Szlovákia–Ukrajna Szomszédsági Program (CCI szám: 2004CB160PC002): Zárónyilatkozat	
Éves összegző jelentés a strukturális intézkedésekről és az Európai Halászati Alapról – 2010. év	35-120/6/2011.
Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK Tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján az Államreform Operatív Program és Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról	35-445/52/2010.
Éves vélemény – Államreform Operatív Program és Elektronikus Közigazgatás Operatív Program	

- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Gazdaságfejlesztés Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/39/2010
- Éves vélemény – Gazdaságfejlesztés Operatív Program
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Környezet és Energia Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/48/2010.
- Éves vélemény a Környezet és Energia Operatív Program tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Közép-Magyarország Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/50/2010
- Éves vélemény a Közép-Magyarország Operatív Program tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Konvergencia célkitűzés alá tartozó regionális operatív programok 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/49/2010
- Éves vélemény a Konvergencia célkitűzés alá tartozó regionális operatív programok tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Közlekedés Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/38/2010
- Éves vélemény a Közlekedés Operatív Program tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Társadalmi Megújulás Operatív Program és a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/51/2010
- Éves vélemény a Társadalmi Megújulás Operatív Program és a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006/EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja alapján a Végrehajtás Operatív Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/53/2010
- Éves vélemény a Végrehajtás Operatív Program tekintetében
- Éves ellenőrzési jelentés a 718/2007 EK tanácsi rendelet 29. cikk (2) bekezdés d) pontja és a 105. cikk (1) bekezdés c) pontja, i) alpontja alapján a Magyarország-Horvátország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/21/2010.
- Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006 EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja, i) alpontja és az 1828/2006 EK tanácsi rendelet 18. cikk (2) bekezdés és a VI. melléklet alapján a Magyarország-Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról 35-445/43/2010.

Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006 EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja, i) alpontja és az 1828/2006 EK tanácsi rendelet 18. cikk (2) bekezdés és a VI. melléklet alapján a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról	35-445/44/2010.
Éves ellenőrzési jelentés az 1083/2006 EK tanácsi rendelet 62. cikk (1) bekezdés d) pontja, i) alpontja és az 1828/2006 EK tanácsi rendelet 18. cikk (2) bekezdés és a VI. melléklet alapján a Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program 2009. július 1. – 2010. június 30. közötti időszakáról	35-445/42/2010.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/435/EK Határozat 38. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Európai Integrációs Alap, 2007. évi program	35-209/43/2010.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/435/EK Határozat 38. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Európai Integrációs Alap, 2008. évi program	35-81/26/2011.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/435/EK Határozat 38. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Európai Menekültügyi Alap, 2007. évi program	13-5/128/2009.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/435/EK Határozat 38. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Európai Menekültügyi Alap, 2008. évi program	35-81/27/2011.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/435/EK Határozat 38. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Európai Visszatérési Alap, 2008. évi program	35-81/38/2011.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/574/EK Határozat 32. cikk (3) bekezdés a) és 42. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Külső Határok Alap, 2007. évi program	35-209/70/2010.
Éves vizsgálati jelentés a 2007/574/EK Határozat 32. cikk (3) bekezdés a) és 42. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján, valamint az irányítási és ellenőrzési rendszer működéséről szóló vélemény – Külső Határok Alap, 2008. évi program	35-81/71/2011.

A Kifizető/Igazoló Hatóság jelentései és beszámolóí

Ellenőrzés címe

Hivatkozási szám

NGM Nemzeti Programengedélyező Iroda –
Éves ellenőrzési jelentés 2010. (2011. március 15.)

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség jelentései és beszámolóí

Jelentés/Beszámoló címe

Hivatkozási szám

Éves ellenőrzési jelentés a 2010. évben végzett tevékenységekről
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Belső Ellenőrzési Főosztály – (2011.
május)

Összefoglaló a 2010-ben végrehajtott EMIR fejlesztésekről

Jelentés a Környezet és Energia Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Közlekedés és Energia Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Társadalmi Megújulás Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Gazdaságfejlesztési Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés az Államreform Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Közép-magyarországi Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Nyugat-dunántúli Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés az Észak-magyarországi Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Közép-dunántúli Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Dél-dunántúli Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Dél-alföldi Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Észak-alföldi Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Jelentés a Végrehajtás Operatív Program 2010. évi megvalósításáról (Határnap: 2010. december 31.

Az Európai Bizottság vizsgálatai és jelentései

Ellenőrzés címe	Hivatkozási szám
ÁROP rendszerellenőrzése	
Az Ellenőrzési Hatóság munkájának felülvizsgálata a 2007-2013-as periódus rendszereinek megbízható működése érdekében (KMOP)	2010/HU/REGIO/J2/883/1
A határon átnyúló programok Közös Irányító Hatóságának helyszíni ellenőrzése – Magyarország – Szlovákia – Románia – Ukrajna	911781-07/12/2010
Agrár-környezetgazdálkodással (agrár-környezetgazdálkodás, kedvezőtlen adottságú területek, ÚMVP 214. sz. intézkedés) kapcsolatos, 2009-2010-re vonatkozó megfeleléségi vizsgálat	RD2/2010/11/HULA 11LT
Cukoripari szerkezetátalakítás tárgyában végzett megfeleléségi ellenőrzés	EX/2010/002/HU/LA 11 MS
Kölcsönös megfeleltetés megfeleléségi ellenőrzése	XC/2010/010/HU
EMOGA Garanciarészegének számlaelszámolója keretében végzett ellenőrzés a borágazat, a szőlőültetvények termelésből való kivonására, valamint a nemzeti keretből finanszírozott, a szőlőültetvények szerkezetátalakítására és átállítására, továbbá a melléktermékek lepárlására	VT/VI/2010/066/HU
Területalapú támogatások (SAPS) megfeleléségi vizsgálata	AA/2010/10
Termelői csoportokra és termelői szervezetekre vonatkozó intézkedések (gyümölcs- és zöldségágazat működési programok és elismerési tervek ellenőrzése	FV/2010/010/HU
A Bizottság jelentése: a Kohéziós Alapról szóló éves beszámoló (2009)	
A Bizottság jelentése a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme – Csalás elleni küzdelem – Éves jelentés 2009	
Befektetés Európa jövőjébe: Ötödik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról 2010. november	
21. éves jelentés a Strukturális Alapok végrehajtásáról (2009)	
A Bizottság jelentése a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme – Csalás elleni küzdelem – Éves jelentés 2009	

Az Európai Számvevőszék vizsgálatai

Ellenőrzés címe	Hivatkozási szám
A 2010-es megbízhatósági nyilatkozat keretében az Európai Szociális Alap kiadásaira vonatkozó ellenőrzés (TÁMOP)	PF-4071
Az ERFA által támogatott, a magyarországi kis- és középvállalkozások számára kialakított pénzügyi konstrukciók hatékonyságának és eredményességének ellenőrzése (GOP)	PF-4084
Az agrár-környezetvédelmi intézkedésekkel (ÚMVP 214. sz. intézkedés) kapcsolatos ellenőrzés (2009. nov. 16-24.)	PF-3786
A 2009-es pénzügyi évre vonatkozó megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatos ellenőrzés (DAS 2009): Az EMGA 2009-es kiadásainak pénzügyi ellenőrzése	PF-3711
A 2010-es pénzügyi évre vonatkozó megbízhatósági nyilatkozattal kapcsolatos ellenőrzés (DAS 2010): Az EMGA 2010-es kiadásainak pénzügyi ellenőrzése (SAPS)	PF-4325
A "mezőgazdasági üzemek korszerűsítése" intézkedés (a 2007-2013-as Vidékfejlesztési Program 121. intézkedése) teljesítményellenőrzése; a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK rendelete 26. cikkének alapján	PF-3989 (8901)

Agrártámogatásokkal kapcsolatos tagállami jelentések

Jelentés az EMGA és EMVA 2009/2010. évi végrehajtása tekintetében végzett igazoló szervi ellenőrzésről (2011. február 17.)

Jelentés a SAPARD 2010. évi végrehajtása tekintetében végzett igazoló szervi ellenőrzésről (2011. április 29.)

NAV Különleges Szolgálat éves jelentése

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Belső Ellenőrzési Főosztály éves jelentése a 2010. évről

BL/1 062/2/2011

Jelentés Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program végrehajtásának 2010. évi előrehaladásáról (2011. június 29.)

Értékelések

Az Operatív Programok félidei értékeléseinek szintézise	KPMG Tanácsadó Kft. EU és kormányzati csoport
Ex-post evaluation of Cohesion Policy programmes (2000-2006) co-financed by the ERDF (Objective 1&2) Synthesis Report	EU Bizottság: Regionális Politikai Főigazgatóság
Értékelési Évkönyv 2011	NFÜ
Final Report for the ex-post evaluation of the European Social Fund (2000 – 2006)	EU Bizottság: Foglalkoztatás, szociális ügyek és társadalmi összetartozás Főigazgatóság
Értékelő Jelentés Az ÚMFT projekt kiválasztási eljárásainak értékelése 2010. augusztus 19.	Ernst&Young Tanácsadó Kft.

Egyéb beszámolók

A Magyar Államkincstár éves beszámolója a 281/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 7/A.§-ban és a 360/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet 52. §-ában rögzített feladatok ellátásáról

OLAF Koordinációs Iroda – Összefoglaló az Adópolitikáért felelős miniszter részére (2011. május 31.)